

Giving a voice to animals

2017 *at a glance*

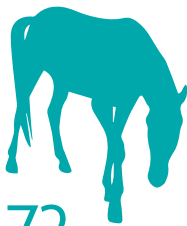
10,176
complaints of alleged
cruelty investigated

8,220
total number of
animals rescued by
RSPCA inspectorate

4,919
wild animals
rescued by RSPCA
inspectorate

72
equines came into
our care from Wales

16,000+
welfare treatments
provided*

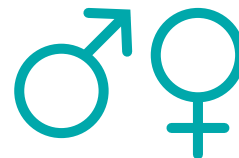
626
dogs rescued by
RSPCA inspectorate

1,930
cats rescued by
RSPCA inspectorate

2,140
animals rehomed**

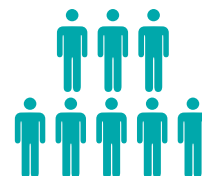
7,745
cats neutered via the
All-Wales Scheme***

6,678
welfare improvement
advice and notices
given out

148
convictions secured
in the magistrates'
courts for animal
welfare offences

67
people convicted
for animal welfare
offences in the
magistrates' courts

* This includes the welfare treatments provided by RSPCA branches in Wales

** This includes animals rehomed by RSPCA branches in Wales

*** This was a joint project between the RSPCA branches in Wales, the national RSPCA and Cats Protection.
Cats were also offered a microchip

Welcome to our 2017 review

In 2017 RSPCA Cymru celebrated the 10 years since the Animal Welfare Act came into force in Wales – the first major piece of animal welfare legislation implemented in Wales since the early 1900s.

The RSPCA is the leading enforcer of animal welfare legislation, receiving approximately 50,000 calls each year from people in Wales about animal welfare and cruelty. The Act has been crucial in directly tackling issues of animal welfare such as banning the use of shock collars, improving puppy breeding and introducing the mandatory identification of dogs. The Act also fundamentally changed the way that animal welfare legislation could be enforced and by creating the duty of care on the owner, this provided enforcers with the tools needed to take action before suffering takes place.

As part of the 10th anniversary, RSPCA Cymru published *Delivering for a Decade: 10 years of the Animal Welfare Act in Wales 2007–2017* which reviewed the achievements of the Act and what more needs to be done to ensure that animal welfare is further improved over the next 10 years and beyond. The report found that despite the Act being in place for more than 10 years, only 32 percent¹ of the public in Wales are aware of the Animal Welfare Act existing even though 47 percent² of households own at least one pet. More concerning, according to RSPCA Cymru polling, is that 32 percent¹ of people in Wales think there is more animal cruelty taking place in Wales today, than there was 10 years ago.

More work needs to be done on educating owners about the welfare needs of animals and to this end 75 percent³ of people in Wales agree that children should be taught about animal welfare from a young age, and 54 percent³ believe that it should be taught within the National Curriculum for Wales. Along with our work with trainee teachers, the RSPCA education team is supporting foster carers to help young people who have backgrounds, where they may have witnessed violence in the home to animals and humans, to develop their empathy skills and reduce the chances of these young people being involved in an animal cruelty incident.

More than 1,500 people have been convicted in Wales by the RSPCA under the Animal Welfare Act since 2009, with 67 people

being prosecuted in 2017 for 148 offences, a small reduction in the number of defendants but an increase in the range of convictions compared to 2016. Using the Animal Welfare Act and the species specific Codes of Practice, in 2017 the RSPCA's team of 30 inspectors dedicated to working in Wales issued more than 6,500 non-statutory RSPCA warning notices to help improve the way owners look after their animals, and rescued and collected more than 8,000 animals. Across Wales, the rehoming of animals saved from neglect continued with the RSPCA's animal centres in Bryn-y-Maen and Newport, along with the RSPCA branches across Wales, rehoming 2,140 animals.

Most of the collections carried out by our inspectors are for wild animals found and reported to the RSPCA's 24-hour cruelty and advice line. In 2017 RSPCA Cymru launched its Wildlife Casualty Volunteer and Wildlife Driver Volunteer schemes, recruiting members of the public to act as first responders for animals in greatest need of help and to ensure they are able to receive the most appropriate treatment, as swiftly as possible.

Once again the dedication and hard work of RSPCA Cymru staff and volunteers featured heavily in the media with a number of stories making the headlines. From working with colleagues in the RNLI, Sea-Lift Diving and many others to move a three-tonne boulder and free a seal who had been trapped for two days, or dealing with the devastation caused when hundreds of Manx shearwaters were blown off course with more than 220 birds needing to be rescued, shows the extensive range of calls RSPCA inspectors undertake and the breadth of experience and resources required.

A number of animal welfare issues dominated the political agenda in 2017 including the regulation of mobile animal exhibits, the use of wild animals in circuses and the recognition of animal sentience in law. Following RSPCA Cymru's campaign for an Animal Offender Register in Wales, the Welsh Government asked the RSPCA to chair a Task and Finish Group to look at the issue and report back to the Government.

The huge support and hard work of our supporters in Wales has ensured that many issues on animal welfare were brought to the fore in 2017 and we are looking forward to the opportunities that 2018 will bring.

Daphne Harris
Chair, RSPCA Council

Paul Baxter
Chair of RSPCA Cymru
and RSPCA Council Trustee

¹ These figures are from YouGov Plc. Total sample size was 1,103 adults. Fieldwork was undertaken between 10–13 January 2017. The survey was carried out online. The figures have been weighted and are representative (politically) of all Welsh adults (aged 18+).

² <http://gov.wales/docs/statistics/2017/170119-national-survey-wales-2014-15-pet-welfare-en.pdf>.

³ These figures are from YouGov Plc. Total sample size was 1,065 adults. Fieldwork was undertaken between 7–12 April 2016. The survey was carried out online. The figures have been weighted and are representative (politically) of all Welsh adults (aged 18+).

On the frontline for animals

RSPCA Cymru officers are on hand 24 hours per day to protect animals in need – providing a frontline response to the 50,000 calls received in Wales each year – and, in 2017, they investigated 10,176 animal welfare complaints.

The role of our officers is unique, demanding and specialist with RSPCA inspectors, animal welfare officers and animal collection officers working together to provide a lifeline for animals. Officers are split into three inspectorate groups – North and Mid, South East and South West – with their expertise helping animals from Wales' most built-up communities, to the country's most remote areas. Eight Wildlife Casualty Volunteers (WCVs) also support the work of RSPCA officers.

Across the year, many animals have relied on the help and support of dedicated frontline officers. In all, 8,220 animals were rescued and collected in 2017 many of which were wildlife – with rehabilitation and release of wild animals a key element of the inspectorate's workload. In 2017 the RSPCA undertook exceptionally high numbers of complex seal rescues, as part of one of the busiest seal rescue seasons faced by the charity in the South and South West of Wales. The conditions caused by storms Ophelia and Brian contributed to the plight of many seals in the region, who needed urgent help from the RSPCA.

The RSPCA's diverse workload was again demonstrated in 2017 including complex investigations and challenging rescues. Indeed, no two days as an RSPCA officer are the same – whether dealing with pets, farmed, or wild animals, frontline staff deliver a unique and vital role to ensure the safety and welfare of animals.

8,220
animals were
collected and
rescued in 2017.

Manx shearwaters mass rescue

Large populations of Manx shearwaters are based in West Wales and, at certain times of the year, face problems in stormy weather. Many of the birds get blown off course and while they are very able in flight or on water, they struggle when on dry land. An incredible 220 Manx shearwaters were rescued in West Wales by RSPCA Cymru in a single week after stormy weather conditions. Following a mass landing, 144 of the seabirds were saved from Newgale beach, with a further 50 rescued from Pembrokeshire's Druidstone beach.

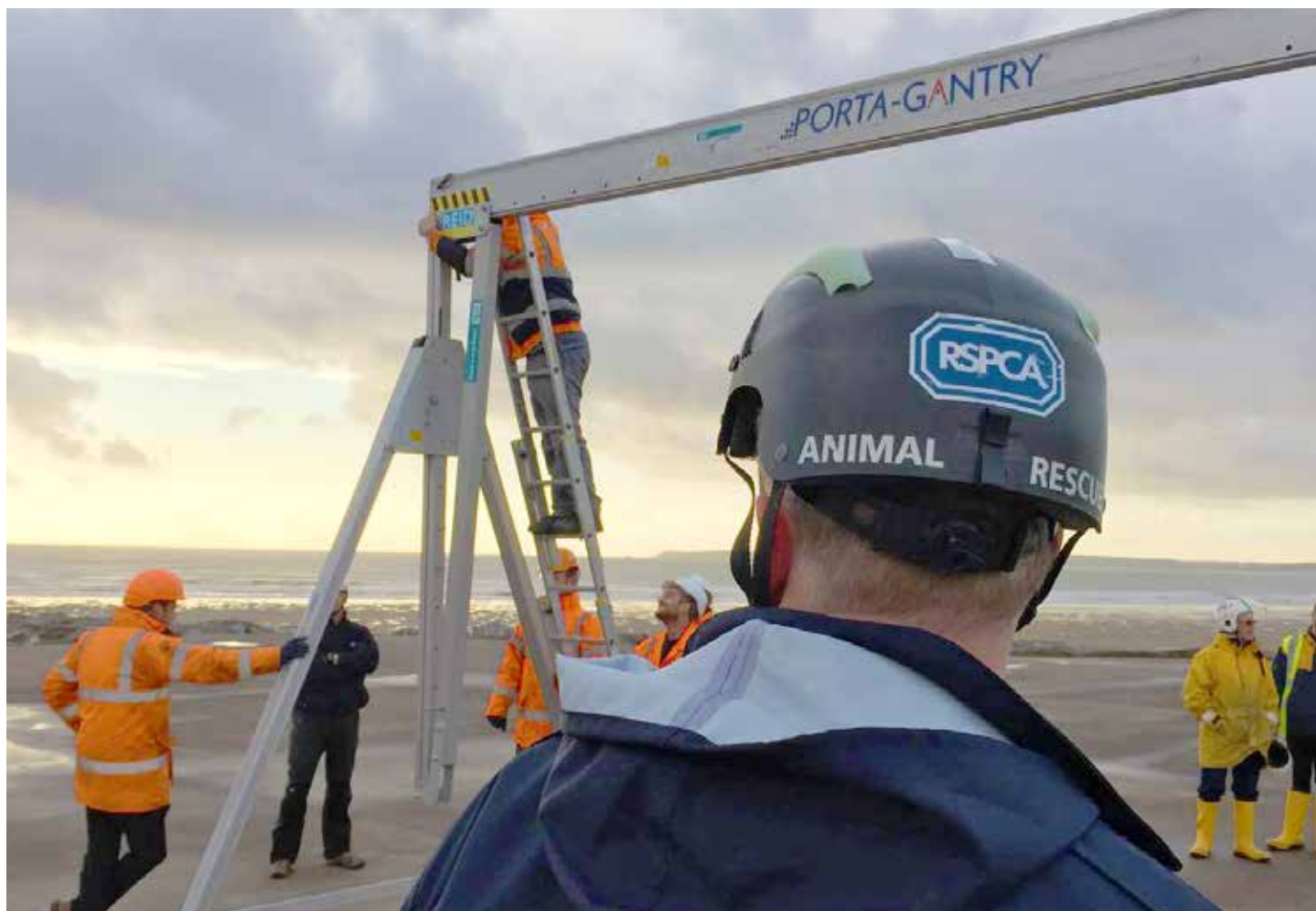

Kitten saved from between two walls

Curious cats can get themselves into all sorts of trouble, and one feline was rescued in Neath after becoming wedged between a wall and a wooden fence – a gap only 2.5 inches wide. The RSPCA worked with the caller to release the cat – they pushed the fence back and managed to bring the kitten out to safety. Thankfully the cat was unharmed, so was immediately released.

Spotlight on Wildlife Casualty Volunteers

Wildlife Casualty Volunteers (WCVs) support the RSPCA's inspectors and field officers by collecting and transporting sick, injured and suffering birds and small wild mammals and, where appropriate, releasing them back to the wild. During 2017, WCVs were recruited and trained across England and Wales and eight currently provide support to RSPCA Cymru officers in the South East and South West groups.

Three-tonne boulder shifted in 'most technical' seal rescue

One of the most dramatic rescues of 2017 involved a three-tonne boulder being moved to access a trapped seal. The seal pup was stuck between heavy rocks and boulders by a sea wall near Port Talbot's steelworks. Access was exceptionally difficult, and took significant planning including detailed consultation with engineering specialists. Boulders weighing in excess of three tonnes had to be moved to secure access to the seal, with an engineer manoeuvring a specialist lifting gantry to secure access. The seal was immediately transferred to specialist RSPCA facilities and, following a period of successful rehabilitation, was released into the wild. Many agencies supported the RSPCA with the rescue, including Associated British Ports, Sea-Lift Diving, British Divers' Marine Life Rescue, RNLI and Neath Port Talbot Council. RSPCA Llys Nini Cardiff to Swansea Branch kindly contributed towards the hire of the equipment.

Preventing cruelty and protecting animals

Where necessary, legal action remains an important element of the RSPCA's frontline work in Wales with prosecution activity often proving necessary to deliver justice for the crimes committed against animals. However, prosecution remains the last resort for the RSPCA. Over the 2017 calendar year, 6,678 welfare and improvement notices were issued – these are a critical tool in delivering welfare improvements and ensuring people understand how to provide for the animals in their care. By comparison 148 convictions were secured in 2017 by the RSPCA in Wales, concerning 67 defendants. While this number of convictions was the highest number since 2013 – emphasising the importance of the RSPCA's work in this area – officers spent far more time working with owners and educating people about their legal responsibilities and obligations towards animals.

Sadly, deliberate animal cruelty again provided some of the most difficult prosecution activity for RSPCA officers to deal with. The public outrage was palpable to cases like the terribly poorly German shepherd dog, who was concealed in a piece of carpet on a road and left to die; or the man who admitted bludgeoning a cat to death in a hotel kitchen. Modern technology was again a factor in identifying such abuse and one of 2017's high-profile cases followed a video emerging on social media which showed a pony being brutally whipped and kicked. In addition, court cases have involved a number of animals including dogs, cats, small furry animals and poultry.

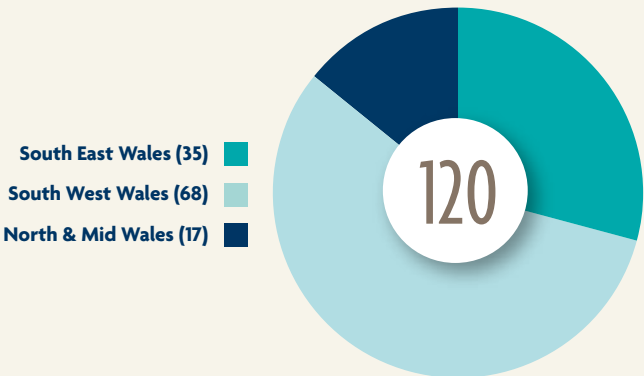
RSPCA Cymru, in 2017, investigated **10,176** complaints of cruelty and implemented **6,678** welfare and improvement notices, to prevent animal suffering.

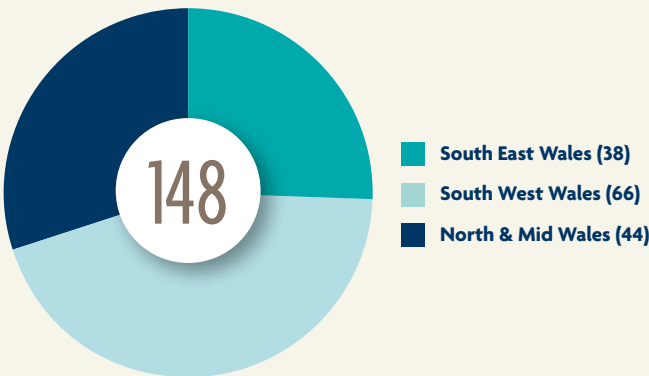
Smell “burned the eyes” of inspector as mastiff suffered

A mastiff-type dog was left to suffer in conditions so bad the smell “burned the eyes” of an RSPCA inspector, in one of the “worst cases of neglect” she had ever experienced. The dog, who was seized by police, before coming into the RSPCA's care, had horrendous injuries. Fortunately, following a period of rehabilitation at the RSPCA's Newport Animal Centre, the mastiff, named Troy, found a second chance of happiness after being successfully rehomed. A Newport woman failed to investigate the dog's poor body condition and weight loss – she was banned from keeping dogs for a period of five years, handed a conditional discharge for three years, and told to pay costs totalling £300 and a £20 victim surcharge.

Total number of convictions – 2016

Total number of convictions – 2017

Starved abandoned kitten tried to claw open food sachets

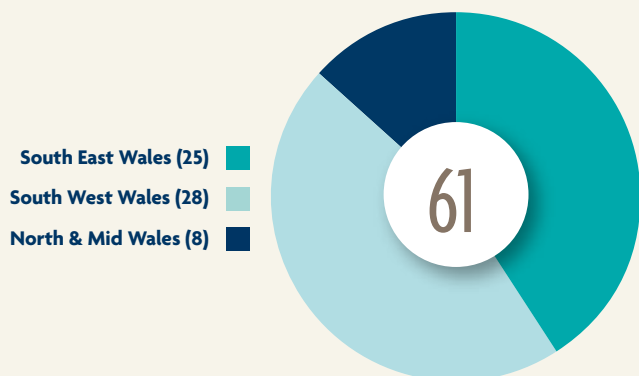
RSPCA inspectors witness tragic circumstances when attending properties and one of the most shocking images of the year was at an Aberdare property, where an abandoned six-month-old kitten starved to death, having been unable to claw into unopened sachets of cat food left at the house. The kitten, named Mischa, was left to die after the owner moved out of the house and left her unattended. Mischa endured unimaginable, severe and totally unnecessary suffering as a consequence. Her owner was given a 10-week custodial sentence, suspended for 12 months, and banned from keeping all animals for 12 months. She was also handed a £750 fine, and a £115 victim surcharge.

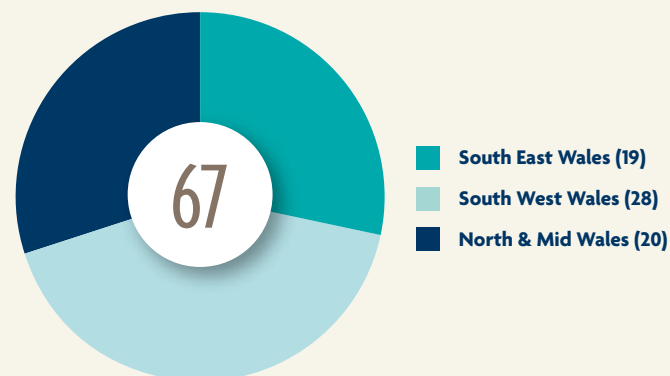
Five-minute phone call could have spared Shetland suffering

RSPCA inspectors regularly deal with welfare problems which could have been prevented had the animal's owner taken simple steps to deal with situations which rapidly escalate. A Letterston man was fined after his actions left three Shetland ponies suffering, even though a simple five-minute phone call to a farrier could have prevented the ponies suffering. All three Shetlands had severely overgrown hooves, while one weighed only 141kg, which was more than 100kg below her average expected weight. Thankfully, the plight of the Shetlands had a happy ending with all three animals signed into RSPCA Cymru care, before being successfully rehomed. The man was fined £535, told to pay £300 in costs and a £53 victim surcharge.

Defendants convicted – 2016

Defendants convicted – 2017

Getting ready for a new life

Our priority is to find suitable rehabilitation and rehoming spaces to meet the needs of all animals that come into our care. The majority of animals that we help come to us through RSPCA inspectors and have therefore experienced some of the worst starts to life. Our team of veterinary and animal care staff and volunteers work around the clock to help these animals regain trust, rebuild their health and prepare for their new homes. Throughout Wales our veterinary clinics, animal centres, adoption centre, branches, and Equine Rehoming Officer work tirelessly to provide specialist care to prepare our animals for their new lives.

In 2017 the RSPCA animal centres and branches in Wales rehomed over **2,100** animals.

Veterinary care

We have a dedicated RSPCA veterinary clinic in Merthyr Tydfil and a number of welfare clinics run by RSPCA branches, including a mobile clinic that visits sites across North Wales. We are also fortunate to work with a number of very supportive private veterinary practices across Wales. These veterinary facilities provide emergency treatment and ongoing care for sick and injured animals that have been rescued by RSPCA inspectors and for the pets of eligible owners.

In 2017 Merthyr Tydfil Clinic and the RSPCA branches in Wales provided over 16,000 welfare treatments for animals in need.

Rehabilitation and rehoming

After receiving any immediate veterinary treatment they require, many animals then need a safe place to recuperate and prepare for their new life.

Wales has four RSPCA animal centres: Bryn-y-Maen, Newport, Llys Nini (run by Llys Nini Cardiff to Swansea Branch), and an adoption centre within Newport Pets At Home. Staff at these centres are specially trained in welfare and behaviour to meet the needs of rescued animals.

A network of 13 RSPCA branches across Wales provide a range of animal welfare services, including: financial welfare assistance for pets; subsidised veterinary services; neutering and microchipping schemes; and finding homes for animals in need. Each branch operates at a local level and is a separately registered charity from the RSPCA. For details of your local branch see: www.rspca.org.uk/whatwedo/yourlocal

Equines

More than 70 horses, donkeys and ponies from across Wales came into our care in 2017, for various reasons such as suffering from headcollar injuries, starvation, untreated wounds, or due to irresponsible ownership.

It often takes a long period of specialist care to prepare mistreated equines for their new homes, especially as many come in ready to foal or with young foals with them.

Our expert equine carers help to rebuild their health and regain their trust before matching them with the best new homes so that they never have to experience neglect and cruelty again.

Community welfare support

In addition to rehabilitating and rehoming animals brought in by the RSPCA inspectors, we want to help prevent more animals from ever needing to come into our care.

One of the ways we sought to achieve this in 2017 was through the Wales Cat Neutering and Microchipping Project. This was a joint project between the RSPCA branches in Wales, the RSPCA and Cats Protection. More than 140 vets across Wales provided their support and eligible owners could get their cat neutered and microchipped for just £5. The scheme had a fantastic response throughout 2017 with more than 7,700 cats benefitting from the offer.

Emergency spaces

We never know when animals are going to come into our care and occasionally we have an unexpected urgent need to remove animals from terrible conditions. In these situations we sometimes have to use emergency boarding until we can find a permanent rehabilitation and rehoming space. In 2017 the RSPCA branches in Wales joined together to provide more than 7,000 days of emergency boarding for animals in need.

Your support makes a huge difference

All over Wales members of the public support our branches and animal centres through volunteering time or donating money or much needed items. In 2017 we received an amazing amount of support.

For example, volunteers at the animal centres helped with walking dogs, socialising cats and other small animals, and helping with essential administration, maintenance and fundraising tasks.

Our centres also received generous donations of blankets, food and enrichment items, which help keep the animals warm, safe and entertained.

A great example of the huge difference that your support can make was the construction of a new training barn at Bryn-y-Maen Animal Centre last year. This facility was fully funded by the Friends of Bryn-y-Maen Group. The Group runs a series of fundraising events throughout the year and uses donations to help make improvements at the centre.

The training barn will provide a much-needed warm indoor space for potential adopters to meet with dogs, to hold educational and fundraising events, and to provide ongoing training and support for adopted dogs and their new owners.

One of the animals rehomed by the RSPCA in 2017 was a kitten who was rescued by RSPCA Cymru, after being dropped from the sky by a gull. The kitten was about four weeks old when she was collected from a holiday camp in Rhyl. A member of the public had seen the kitten being scooped up by a gull, before being dropped to the ground. It is thought she was from a colony of feral cats living adjacent to the holiday park. Fortunately she was unhurt by the ordeal and after spending time with an RSPCA foster carer, was rehabilitated and soon found a loving new home and a second chance of happiness by the RSPCA's Bryn-y-Maen Animal Centre at Upper Colwyn Bay.

Education is prevention

The RSPCA's education team believes it is duty of the RSPCA to focus just as much on the prevention of cruelty as it is to deal with the challenging consequences of cruelty. Education is key to helping people understand the needs of animals, learn that they are sentient beings and that we all have a responsibility towards all animals in our society. If we educate and support people who need our help, we can help millions of animals live a life free from suffering.

The teacher training we have done this year has the potential to reach **42,000** children⁵.

Foster carers

In 2017, we worked alongside child foster carers supporting those children who may be displaying concerning behaviour, or may be at risk of being cruel, towards animals. Research suggests that children who have been witness to or victims of violence in the home, are 6–9 times more likely to become involved in an animal cruelty incident⁴. We have been helping support carers understand how to deal with similar behaviours.

Many children in the foster system need a great deal of help to develop empathy skills towards both humans and animals due to the experiences they may have had in the past. Our objective is to tackle this in order to teach children to interact appropriately and safely with animals. We are now partnered with the Fostering Network and regularly attend foster carer advisory meetings to promote our work and to support those who seek assistance.

Teacher training

Educating our future generation is at the heart of what we do. We offer Curriculum-linked interactive workshops for teachers to raise awareness of the five animal welfare needs and to develop a further understanding around 'sentience' and what it means for animals who are suffering.

In 2017, 70 student teachers in Wales attended one of our training courses. The aim of these sessions was to help develop compassionate and caring consumers as citizens of the future and offer practical ideas to teachers of how to embed animal welfare messages into their day-to-day classroom teaching. We demonstrate activities from the RSPCA Education website which offers a plethora of resources linked to all areas of the National Curriculum, including Science, PSE and Citizenship. Sessions are always well received and ongoing support is provided to those working with young people to develop informed, responsible and active citizens.

The work we do within the Initial Teacher Training sector and in schools, is part of the education strategy that enables us to ensure important messages are communicated, such as the responsibility of humans to meet the needs of animals and that this continues to be passed on to children in schools. Our teacher training strategy enables us to reach many children through multipliers – each teacher takes their new knowledge to their primary school, working with 30 new children every year, as well as cascading new information about the RSPCA and animal welfare to their colleagues.

Animal Welfare: The Great Debate

The Great Debate has been successfully running in Wales since 2015. Six schools participated with their own team of pupils aged between 11–14 and debated animal welfare issues such as ‘Whose responsibility is animal welfare?’. Pupils argued for and against the responsibilities of vets, the Welsh Government, local authorities, the RSPCA, the general public and the police. Four special awards were presented to students: Animal Welfare Champion, Future Politician, Future Campaigner and Future Journalist.

Following the debate, the pupils had a tour around the Senedd to see firsthand where the laws affecting animal welfare are currently made. They then took part in an interactive quiz hosted by breakfast radio DJ Matt Lissack, and had the opportunity to pose questions to a senior vet within Welsh Government’s Office of the Chief Veterinary Officer.

We are looking forward to expanding the scheme in 2018 to include regional heats.

⁴ Parliamentary Office of Science and Technology (2010) POSTnote: ‘Pets, Families and Interagency Working’, January 2010, Number 350. Available at: www.parliament.uk/documents/post/postpn350.pdf.

⁵ This is a calculation based on the assumption that each teacher will teach 30 pupils per year over a career of 20 years.

Giving animals a voice in 2017

Across 2017, RSPCA Cymru celebrated the achievements of the Animal Welfare Act 2006 in the 10 years since the Act came into force in Wales, as well as looking at what more needs to be done to ensure that RSPCA supporters are listened to and that the welfare of all animals is maintained, and enhanced, by all levels of government in Wales. RSPCA Cymru continues to campaign on the issues that matter most, especially on the UK's withdrawal from the European Union and ensuring there is a better deal for farm animals in a reformed agricultural policy for Wales.

More than **36,000** actions were taken in 2017 by our supporters wanting to make a difference for animal welfare.

Campaigning

Across 2017 more than 36,000 supporter actions were taken by people in Wales to improve animal welfare. With the introduction of the UK Government's EU Withdrawal Bill, our campaign to ensure that the sentence of animals, currently recognised by EU law, would be maintained after Brexit was resoundingly listened to by politicians in both Westminster and Cardiff.

Whether it be at Pride Cymru, the Royal Welsh or at freshers fairs and community-based street stalls throughout the country 2017 also saw us speak to an unprecedented number of supporters right across Wales. High on the public's consciousness were our campaigns for the courts to get tougher on those who commit the worst offences of animal cruelty and the introduction of an Animal Offender Register for those already banned by the courts from keeping animals.

As well as working tirelessly to change the laws of the land to better protect animal welfare we have also played a leading role changing public behaviour through the new 'Animals, Land and You' initiative working with many of the other leading animal welfare organisations in Wales. This innovative scheme is an example of the kind of partnership working that we have long championed, and we look forward to continuing it into 2018.

Community Animal Welfare Footprint (CAWF) Awards 2017

INNOVATOR

Shared Regulatory Services – Winner
North Wales Police – Highly Commended

GOLD

Monmouthshire County Council – Gold (Contingency Planning)
Cardiff Dogs Home (Cardiff Council) – Gold (Stray Dog)
Denbighshire County Council – Gold (Stray Dog)
Newport City Council – Gold (Stray Dog)
Wrexham County Borough Council – Gold (Stray Dog)

SILVER

Pembrokeshire County Council – Silver (Stray Dog)
Shared Regulatory Services – Silver (Stray Dog)

BRONZE

Denbighshire County Council – Bronze (Animal Establishment Licensing)
Pembrokeshire County Council – Bronze (Animal Establishment Licensing)
Shared Regulatory Services – Bronze (Animal Establishment Licensing)
City of Cardiff Council – Bronze (Contingency Planning)
Cartrefi Cymunedol Gwynedd – Bronze (Housing)
Clwyd Alyn Housing Association – Bronze (Housing)
Merthyr Tydfil Housing Association – Bronze (Housing)
Merthyr Valleys Homes – Bronze (Housing)
Newydd Housing Association – Bronze (Housing)
Rhondda Housing Association – Bronze (Housing)
Isle of Anglesey County Council – Bronze (Stray Dog)

2017 saw the highest number of awards ever achieved in Wales, with 14 councils and housing associations winning 18 awards, ensuring higher welfare standards in animal establishment licensing, contingency planning, housing and stray dog services. The awards were presented by Lesley Griffiths AM, the Cabinet Secretary for Energy, Planning and Rural Affairs at a ceremony in the Senedd where Shared Regulatory Services (SRS) were announced as the winner of the Welsh Innovator award, and North Wales Police being highly commended in the same category. The CAWF awards criteria can be found at: www.PoliticalAnimal.org.uk/CAWFHome

Working for change

As part of the campaign for an Animal Offender Register, RSPCA Cymru submitted a report to the Welsh Government calling for the introduction of a Ministerial Task and Finish Group. The Cabinet Secretary tasked RSPCA Cymru to chair the Group, made up of representatives from the pet industry, rehoming charities and local government, to look into the subject. The Group conducted a stakeholder consultation at the end of 2017 and is due to submit a report to the Government during 2018.

Across 2017 there were major steps forward in two other RSPCA Cymru campaigns. The Welsh Government conducted a consultation on whether or not mobile animal exhibits (MAEs) – including circuses – should be officially registered or licensed. RSPCA Cymru responded for the need for MAEs to be licensed and that any licensing scheme would prohibit the use of wild animals in circuses as their welfare needs cannot be met. Since 2014 RSPCA Cymru has been campaigning for a ban on the release of sky lanterns from council land and last year saw the campaign achieve 21 out of 22 local authorities putting bans in place.

RSPCA Cymru continues to work closely with local authorities across Wales especially on illegal dog breeding and, the introduction of Public

Space Protection Orders (PSPO) for dog control. Following the local elections in May 2017, a special edition of the *Give Animals a Voice* newsletter was produced specifically for local councillors containing information to help them to encourage responsible pet ownership and animal safety within their communities.

Following work carried out by the RSPCA as part of the Animal Welfare Network for Wales (AWNw), the Welsh Government opened consultations on renewed individual Codes of Practice for Dogs and Equines. Concerns over the keeping of primates and other exotics as pets has been raised by the RSPCA to the Welsh Government, which were also raised when the Welsh Parliament's Petitions Committee asked RSPCA Cymru for evidence on banning the sale of exotics as pets in Wales.

RSPCA Cymru continued to respond to a range of consultations in 2017 including the Welsh Parliament's report on the 'First 1,000 days' of a child's life, where the RSPCA promoted the Society's 'Six Golden Rules' to ensure the safety of animals and children when a new child comes into the home. RSPCA Cymru also gave evidence on the Welsh Government's review of the Control of Horses Act 2014 and on proposals on the sustainable management of Wales' natural resources covering the use of snares and the worrying of livestock by dogs.

Communicating the key issues

Communication with the public is imperative in promoting key animal welfare messages and outlining the unique work delivered by the RSPCA across Wales, and is increasingly important in this modern era.

Animal welfare is a priority for people in all corners of Wales; and in print, online and across broadcast platforms, stories pertaining to pets, farm animals, wildlife and other animal welfare topics are commonplace.

To this end, 2017 once again saw much of the Society's work in Wales showcased by media outlets, at a local, regional, national and international level. RSPCA Cymru is very proud of its close relationship with the media, and cherishes its engagement with supporters via social media, both of which again proved critical in furthering the animal welfare cause over the last calendar year.

Social media

Throughout 2017, RSPCA Cymru social media channels enjoyed unprecedented levels of growth and engagement. Such tools provide a hugely important avenue to promote appeals for information, share key animal welfare advice and outline the work being undertaken by the RSPCA. Social media provides an immediate source of contact with the wider world and has helped the RSPCA find the owners of animals, and elicit key information with regards to animal welfare investigations. Facebook continues to prove the most popular channel, with the number of people 'liking' the RSPCA Cymru page surging from 7,355 to 10,659 over the year – growth of 44.9 percent. RSPCA Cymru will be building on these successes throughout 2018, including via the promotion of an Instagram account.

Print coverage

The work of RSPCA Cymru was showcased via 250 proactive press releases during 2017, while hundreds of reactive statements and messages were also provided to media outlets. Independent analysis logged rapid growth in the quantity of media mentions gained by the RSPCA in Wales over the year, recording 747 references of RSPCA Cymru or the RSPCA in Wales in 2017, an increase of 12.7 percent. However, it is likely column inches obtained by the charity were higher still. Written press coverage extended across all platforms, from local outlets, to the likes of *WalesOnline*, *BBC News* and *ITV News*, to UK-wide publications including *The Daily Telegraph*, *The Daily Mail* and the *Daily Mirror*, and international outlets such as *AOL News*, *MSN News* and *Yahoo News*.

RSPCA Cymru's work obtained **747** media mentions in 2017 – an increase of more than 13 percent⁶.

MailOnline

Stranded pony saved from 'certain death' after 13 RSPCA officers haul it up 80ft cliff

BBC

'Flushed away' snake rescued from Caernarfon sewerage plant

EXPRESS

**Best animal rescue EVER?
Incredible military-style
operation to save stranded seal**

In broadcast

Broadcast coverage, too, was significant throughout 2017, with the year kicking-off with the broadcast of the successful fly-on-the-wall S4C documentary *Llys Nini*, exploring the work both of the local RSPCA branch and inspectorate in South West Wales. 2017 also saw success for the BBC's *Week In, Week Out* team, who were recognised at the annual RSPCA Honours celebration for their documentary exploring the need to regulate animal welfare establishments. Interviews were regularly given to major TV and radio.

A Puppy's Journey – interactive report

In December, RSPCA Cymru launched an interactive report, focussed on a tiny beagle named Hugo, saved from a failed smuggling attempt via Holyhead Port. The report lifted the lid on the horrifying conditions the illegal puppy trade subjects animals to. The report, including footage, photographs and testimonies, followed an RSPCA-led, multi-agency operation which saw 96 puppies rescued in the early hours at the North Wales port. The RSPCA worked with a number of agencies in undertaking the operation, including: Border Force, Isle of Anglesey County Council, the DSPCA, ISPCA, veterinary surgeons, the police, HMRC, the Welsh Government, APHA and other agencies, to target illegal puppy traders – all gave their backing to the report. This publication was shortlisted for an award by Shorthand, a visual storytelling platform utilised to compile the unique report. The report can be viewed at: rspca.org.uk/puppytrafficking

⁶ The data was found using the Meltwater database to search for online articles from various media outlets, which referenced RSPCA Cymru or the RSPCA in Wales between 1 January 2016 and 31 December 2016.

Help us and get involved

GIVE GENEROUSLY

Support us with a regular donation by direct debit. This means we can rely on your support and plan more effectively, visit: www.rspca.org.uk/donate and see why every penny counts.

If you would like to help the RSPCA, you can give £3 now by texting HELP to 78866 (text costs £3 + one standard network rate message).

Become an RSPCA Sponsor, visit: www.rspca.org.uk/sponsor

Complete a Gift Aid Declaration if you are a UK taxpayer and boost your donations by an extra 25 percent at no extra cost to you. Visit: www.rspca.org.uk/getinvolved/donate/advice/giftaid for further information.

LEAVE A LASTING LEGACY

Did you know more than 50 percent of our work to protect vulnerable animals is funded by the gifts people kindly leave to us in their Will? The generous act of leaving a gift in your Will means you'll help protect animals from cruelty long into the future. Please contact our Legacy Team on: 0300 123 0239 to request your free Will Guide, alternatively visit: www.rspca.org.uk/giftsinwills

FUNDRAISING – TAKE PART IN AN EVENT OR DO YOUR OWN THING

Whether you want to organise a coffee morning or climb Kilimanjaro, we can support you. Fundraising should be fun – why not ask your employer to match whatever you raise with matched giving or even give you a donation. Remember, you don't have to take part in an event to fundraise for us, you can take advantage of something that already exists – does your local pub already hold a quiz? Will they donate the proceeds? Ask your local Rotary Club, Ladies Circle or Lions Club to encourage its members to take part in an event on our behalf. For more information on our events and fundraising ideas, please email us at: fundraisers-support@rspca.org.uk

TAKE ACTION

Rehome or foster an animal from one of our centres or branches, visit: www.rspca.org.uk/findapet

Volunteer for us, visit: www.rspca.org.uk/volunteer to see some of the opportunities we are currently recruiting for. We are specifically looking to recruit Volunteer Speakers for schools: www.rspca.org.uk/volunteerspeaker – check out this page for more details.

IN YOUR AREA

RSPCA local branches are run by volunteer trustees who influence how we care for animals and prevent cruelty to animals locally. Find out about becoming a branch trustee at:

www.rspca.org.uk/branchtrustee

Check out what we're doing in Wales: www.rspca.cymru

SPEND AND SAVE

Take out MORE TH>N Pet Insurance –we receive a commission payment for each policy sold, visit: www.rspca.org.uk/petinsurance

Apply for the RSPCA credit card, visit: www.rspca.org.uk/creditcard

Look for the RSPCA Assured higher-welfare label on food products when shopping and eating out, visit: www.rspcaassured.org.uk/where-to-buy/map for where to shop.

Book a cottage holiday and we will get 10 percent of the booking, visit: www.chooseacottage.co.uk/rca or call: 0345 268 8714.

SOCIAL SCENE

Follow us on Facebook: www.facebook.com/RSPCAcymru

Follow us on Twitter: [@RSPCAcymru](https://twitter.com/RSPCAcymru)

Follow us on Instagram: [@RSPCA_cymru](https://www.instagram.com/RSPCA_cymru)

Watch our films on: www.youtube.com/RSPCAcymru

Your generous donations of time, money and support mean we can plan ahead and work out how best to use our resources for animal welfare.

HAVE FUN

Play the RSPCA Weekly Lottery and raise money for animals at the same time, visit: www.rspca.org.uk/lottery

CAMPAIGN FOR US

We campaign to make the world a better place for animals. Take action and help us by visiting www.rspca.cymru/campaigns

GO GREEN

Take unwanted goods to one of the 300+ RSPCA charity shops, visit: www.rspca.org.uk/inyourarea to find your nearest shop.

Recycle ink-jet cartridges for us. Call: 0800 091 0696 or visit: www.therecyclingfactory.com/rspca

Recycle broken and unwanted jewellery, UK and foreign banknotes, stamps, mobile phones and gadgets. Call: 0800 633 5323 or visit: www.recyclingforgoodcauses.org/rspca

GET INVOLVED

Become a member of the RSPCA, visit: www.rspca.org.uk/joinus

An *Animal Action* magazine subscription is ideal for young people under 12! Visit: www.rspca.org.uk/subscribe or for teenagers subscribe to *Animal Life* magazine: www.rspca.org.uk/whatwedo/latest/publications/print

The RSPCA Young Photographer Awards (YPA) is open to anyone aged 18 or younger. The aim of the competition is to encourage young people's interest in photography and their appreciation and understanding of the animals around them. Visit: www.rspca.org.uk/ypa for past winners' photos and how to enter in 2018.

FEED YOUR PETS

Buy RSPCA pet food for your cats, dogs, guinea pigs and rabbits – it's been designed by experts. Cat and dog foods are 'complete', meaning they contain all that your pets need to keep healthy. Visit: shop.rspca.org.uk

Cover photo: RSPCA Cymru

Royal Society for the Prevention of Cruelty to Animals
6 Cae Gwyrdd, Greenmeadow Springs Business Park, Cardiff CF15 7AB
0300 1234 999 www.rspca.cymru www.politicalanimal.wales

 facebook.com/RSPCAcymru [@RSPCAcymru](https://twitter.com/RSPCAcymru)
 youtube.com/RSPCAcymru [@RSPCA_cymru](https://www.instagram.com/RSPCA_cymru)

The RSPCA helps animals in England and Wales. Registered charity no: 219099
The RSPCA only exists with the support of public donations.

Copyright © 2018 RSPCA. All rights reserved. This material must not be reproduced or used in any manner whatsoever without the express written permission of the RSPCA.

Printed on 100 percent recycled materials using
environmentally-friendly processes

Rhoi llais i anifeiliaid

Cipolwg ar 2017

10,176

o ymchwiliadau
i gŵynion am
greulondeb honedig

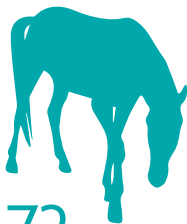
8,220

cyfanswm nifer yr
anifeiliaid a achubwyd
gan arolygwyr yr RSPCA

4,919

o anifeiliaid gwyllt
wedi'u hachub gan
arolygwyr yr RSPCA

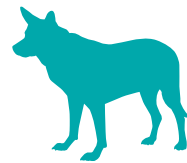
72

ceffyl o Gymru wedi
dod i'n gofal

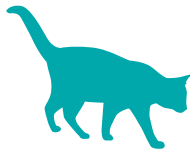
16,000+

o driniaethau lles
wedi'u rhoi*

626

o gŵn wedi'u hachub
gan arolygwyr yr RSPCA

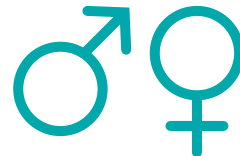
1,930

o gathod wedi'u hachub
gan arolygwyr yr RSPCA

2,140

o anifeiliaid wedi'u
hailgartrefu**

7,745

o gathod wedi'u hysbaddu
drwy Gynllun Cymru Gyfan***

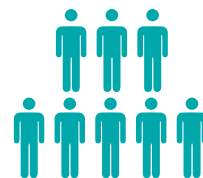
6,678

o rybuddion a
chyngor gwella lles
wedi'u rhoi

148

o euogfarnau wedi'u
sicrhau mewn llysoedd
ynadon am droseddau
lles anifeiliaid

67

o bobl wedi'u cael yn
euog o droseddau
lles anifeiliaid mewn
llysoedd ynadon

* Mae hyn yn cynnwys y triniaethau lles a roddwyd gan ganghennau'r RSPCA yng Nghymru

** Mae hyn yn cynnwys anifeiliaid wedi'u hailgartrefu gan ganghennau'r RSPCA yng Nghymru

*** Roedd hwn yn brosiect ar y cyd rhwng canghennau'r RSPCA yng Nghymru, yr RSPCA yn genedlaethol a Cats Protection. Cynigiwyd microsglodyn i gathod hefyd.

Croeso i'n hadolygiad ar 2017

Yn 2017 dathlodd RSPCA Cymru 10 mlynedd ers i Ddeddf Lles Anifeiliaid ddod i rym yng Nghymru – sef y ddeddfwriaeth lles anifeiliaid pwysicaf a weithredwyd yng Nghymru ers dechrau'r 1900au.

Yr RSPCA yw prif orfodwr deddfwriaeth lles anifeiliaid, gan dderbyn oddeutu 50,000 o alwadau bob blwyddyn gan bobl yng Nghymru ynghylch lles anifeiliaid a chreulondeb. Mae'r Ddeddf wedi bod yn hollbwysig wrth fynd i'r afael yn uniongyrchol â materion lles anifeiliaid megis gwahardd defnyddio coleri sioc, gwella bridio cŵn bach a chyflwyno dull adnabod gorfodol ar gŵn. Mae'r Ddeddf hefyd yn newid yn sylfaenol y ffordd y gellir gorfodi deddfwriaeth lles anifeiliaid; trwy greu dyletswydd gofal ar y perchennog, rhoddwyd modd i'r gorfodwyr weithredu cyn i'r dioddefaint ddigwydd.

Fel rhan o ddatlly 10 mlynedd ers y Ddeddf, cyhoeddodd RSPCA Cymru adroddiad *Cyflawni Ers Degawd: 10 mlynedd o'r Ddeddf Lles Anifeiliaid yng Nghymru: 2007–2017* a oedd yn adolygu cyflawniadau'r Ddeddf a beth yn rhagor sydd angen ei wneud i wella lles anifeiliaid ymhellach yn ystod y 10 mlynedd nesaf a thu hwnt. Er bod y Ddeddf wedi bod mewn grym ers dros 10 mlynedd, yn ôl yr adroddiad dim ond 32 y cant¹ o'r cyhoedd yng Nghymru sy'n gwybod bod y Ddeddf Lles Anifeiliaid yn bodoli, a hyn er bod 47 y cant² o aelwydydd yn berchen ar o leiaf un anifail anwes. Yn fwy pryderus fyth, yn ôl arolwg barn RSPCA Cymru, mae 32 y cant¹ o bobl yng Nghymru yn credu bod mwy o greulondeb yn erbyn anifeiliaid yn digwydd yng Nghymru heddiw nag yr oedd 10 mlynedd yn ôl.

Mae angen gwneud mwy o waith i addysgu perchnogion ynghylch anghenion lles eu hanifeiliaid, ac yn hyn o beth, mae 75 y cant³ o bobl Cymru yn cytuno y dylai plant gael eu dysgu am les anifeiliaid o oedran ifanc a chred 54 y cant³ y dylid ei ddysgu yn y cwricwlwm cenedlaethol. Ynghyd â'n gwaith gydag athrawon dan hyfforddiant, mae tîm addysg yr RSPCA yn cefnogi gofaluwr maeth i helpu pobl ifanc sydd â chefnidiroedd lle gallent fod wedi gweld trais yn y cartref i anifeiliaid a phobl, gan ddatblygu eu sgiliau empathi a lleihau siawns y bobl ifanc hyn o ymwneud â digwyddiad creulondeb i anifeiliaid.

Mae mwy na 1,500 o bobl wedi eu cael yn euog yng Nghymru gan yr RSPCA o dan y Ddeddf Lles Anifeiliaid ers 2009, gyda 67 o bobl wedi'u herlyn yn 2017 am 148 o droseddau, sef gostyngiad bychan yn nifer y diffynyddion ond cynnydd yn y rhychwant o euogfarnau o'i gymharu â 2016. Gan ddefnyddio'r Ddeddf Lles Anifeiliaid ar

Codau Ymarfer sy'n benodol i rywogaethau, yn 2017 rhoddodd tîm o 30 o arolygwyr sy'n gweithio yn benodol yng Nghymru fwy na 6,500 o hysbysiadau rhybuddio anstatudol yr RSPCA i helpu i wella'r ffordd y mae perchnogion yn gofalu am eu hanifeiliaid, yn ogystal ag achub a chasglu dros 8,000 o anifeiliaid. Ledled Cymru, parhau wnaeth y gwaith o ganfod cartrefi newydd i anifeiliaid a achubwyd o esgeulustod, a bu i ganolfannau anifeiliaid yr RSPCA ym Mryny-maen a Chasnewydd, ynghyd â changhennau'r RSPCA ledled Cymru, ailgartrefu bron i 2,140 o anifeiliaid.

Mae'r rhan fwyaf o waith casglu ein harolygwyr yn ymwneud ag anifeiliaid gwyllt yn sgil galwadau i linell greulondeb a chynghor 24 awr yr RSPCA. Yn 2017 lansiodd RSPCA Cymru ei gynlluniau Gwirfoddolwyr Anafedigion Bywyd Gwyllt a Gwirfoddolwyr Gyrwyr Bywyd Gwyllt, gan recriwtio aelodau o'r cyhoedd i fod yn ymatebwyr cyntaf i anifeiliaid sydd â'r angen mwyaf o help ac i sicrhau eu bod yn gallu derbyn y driniaeth fwyaf priodol, cyn gynted â phosib.

Unwaith eto mae ymroddiad a gwaith caled staff a gwirfoddolwyr RSPCA Cymru wedi'u harddangos yn helaeth ar y cyfryngau gyda nifer o straeon yn cyrraedd y penawdau. O gydweithio â'r RNLI, Sea-Lift Diving a nifer o rai eraill, o symud clogfeini tair tunnell i ryddhau morlo oedd yn sownd am ddeuddydd, neu ddelio â'r dinistr a achoswyd pan gafodd cannoedd o adar drycin Manaw eu chwythu i ffwrdd ac angen achub dros 220 o adar – mae'r rhain oll yn dangos yr ystod eang o alwadau y mae arolygwyr yr RSPCA yn ymateb iddynt ac ehangder y profiad ac adnoddau sydd eu hangen.

Roedd nifer o faterion lles anifeiliaid wedi dominyddu'r agenda gwleidyddol yn 2017, gan gynnwys rheoleiddio arddangosfeydd symudol o anifeiliaid, defnyddio anifeiliaid gwyllt mewn syrcau a chydabod ymdeimladoldeb anifeiliaid yn y gyfraith. Yn dilyn ymgyrch RSPCA Cymru i gael Cofrestr Troseddwy'r Anifeiliaid yng Nghymru, gofynnodd Llywodraeth Cymru i'r RSPCA gadeirio Grŵp Gorchwyl a Gorffen i edrych ar y mater ac adrodd yn ôl i'r Llywodraeth.

Mae gwaith caled a chefnogaeth enfawr ein cefnogwyr yng Nghymru wedi sicrhau bod llawer o faterion ar les anifeiliaid wedi dod i amlygrwydd yn 2017 ac edrychwn ymlaen at y cyfleoedd a ddaw yn 2018.

Daphne Harris
Cadeirydd, Cynghor yr RSPCA

Paul Baxter
Cadeirydd RSPCA Cymru ac
Ymddiriedolwr Cynghor yr RSPCA

¹ Daw'r ffigurau o YouGov Plc. Cyfanswm maint y sampl oedd 1,103 o oedolion. Gwnaed y gwaith maes rhwng 10 a 13 Ionawr 2017. Cynhaliwyd yr arolwg ar-lein. Mae'r ffigurau wedi cael eu pwysoli ac maent yn (wleidyddol) gynrychioladol o holl oedolion Cymru (18+ oed).

² <http://gov.wales/docs/statistics/2017/170119-national-survey-wales-2014-15-pet-welfare-cy.pdf>.

³ Daw'r ffigurau o YouGov Plc. Cyfanswm maint y sampl oedd 1,065 o oedolion. Gwnaed y gwaith maes rhwng 7 a 12 Ebrill 2016. Cynhaliwyd yr arolwg ar-lein. Mae'r ffigurau wedi cael eu pwysoli ac maent yn (wleidyddol) gynrychioladol o holl oedolion Cymru (18+ oed).

Ar y rheng flaen dros anifeiliaid

Mae swyddogion RSPCA Cymru yn gweithio bob awr o'r dydd i amddiffyn anifeiliaid mewn angen – gan ymateb ar y rheng flaen i'r 50,000 o alwadau a dderbynnir yng Nghymru bob blwyddyn – ac, yn 2017, bu iddynt ymchwilio i 10,176 o gŵynion am les anifeiliaid.

Mae rôl ein swyddogion yn unigryw, yn anodd ac yn arbenigol gydag arolygwyr yr RSPCA, swyddogion lles anifeiliaid a swyddogion casglu anifeiliaid yn cydweithio i fod yn achubiaeth i anifeiliaid. Mae'r swyddogion wedi'u rhannu'n dri grŵp arolygiaeth – sef y Gogledd a'r Canolbarth, y De-ddwyrain a'r De-orllewin – gyda'u harbenigedd yn helpu anifeiliaid o gymunedau mwyaf adeiledig Cymru i ardaloedd mwyaf anghysbell y wlad. Mae wyth o Wirfoddolwyr Anafedigion Bywyd Gwyllt hefyd yn cefnogi gwaith swyddogion yr RSPCA.

Yn ystod y flwyddyn mae llawer o anifeiliaid wedi dibynnu ar gymorth a chefnogaeth swyddogion ymroddedig y rheng flaen. Cafodd cyfanswm o 8,220 o anifeiliaid eu hachub a'u casglu yn 2017, llawer ohonynt yn fywyd gwyllt – gydag adfer a rhyddhau anifeiliaid gwyllt yn elfen allweddol o faich gwaith yr arolygiaeth. Yn 2017, cynhaliodd yr RSPCA nifer eithriadol o uchel o ymgyrchoedd cymhleth i achub morloi, gan fod yn un o'r tymhorau achub morloi prysuraf erioed i'r elusen yn y De a'r De-orllewin. Roedd yr amodau yn sgil stormydd Ophelia a Brian wedi golygu bod nifer o forloi wedi mynd i drafferthion yn y rhanbarth, a'r rheiny angen cymorth brys gan yr RSPCA.

Gwelwyd pa mor amrywiol yw llwyth gwaith yr RSPCA unwaith eto yn 2017 yn sgil sawl ymchwiliad cymhleth a sefyllfa achub heriol. Yn wir, ni chaiff swyddog yr RSPCA ddau ddiwrnod sydd yr un fath – boed yn delio ag anifeiliaid anwes, anifeiliaid fferm neu rai gwyllt, mae staff y rheng flaen yn cyflawni rôl unigryw a hanfodol i sicrhau diogelwch a lles anifeiliaid.

Cafodd **8,220** o anifeiliaid eu casglu a'u hachub yn 2017.

Achub llu o adar drycin Manaw

Mae poblogaethau mawr o adar drycin Manaw (neu pâl Manaw) i'w cael yng ngorllewin y wlad ac, ar adegau penodol o'r flwyddyn, mae tywydd garw yn gallu achosi problemau iddynt. Caiff llawer o'r adar eu chwythu i'r lan ac er eu bod yn abl iawn wrth hedfan neu mewn dŵr, maent yn cael trafferthion ar dir sych. Achubodd RSPCA Cymru 220 o adar drycin Manaw mewn un wythnos ar ôl tywydd stormus. Pan laniodd llwythi ohonynt ar yr un pryd, achubwyd 144 o'r adar môr o draeth Niwrgwl, a 50 arall o draeth Druidstone Sir Benfro.

Achub cath oedd yn sownd rhwng dwy wal

Mae cathod chwilfrydig yn gallu cael eu hunain i bob math o drafferthion, ac achubwyd un ohonynt yng Nghastell-nedd ar ôl mynd yn sownd rhwng wal a ffens bren – mewn bwch 2.5 modfedd o led. Gweithiodd yr RSPCA gyda'r person a ffoniodd i ryddhau'r gath – llwyddon nhw i wthio'r ffens yn ôl a dod â'r gath fach allan yn ddiogel. Yn ffodus nid oedd y gath wedi'i hanafu, felly fe'i gollyngwyd yn rhydd yn syth.

Sbotolau ar Wirfoddolwyr Anafedigion Bywyd Gwyllt

Mae Gwirfoddolwyr Anafedigion Bywyd Gwyllt yn cefnogi arolygwyr a swyddogion maes yr RSPCA trwy gasglu a chludo adar a mamaliaid bychain gwyllt sy'n sâl, wedi'u hanafu ac sy'n dioddef a, lle bo'n briodol, eu gollwng yn ôl i'r gwyllt. Yn ystod 2017, cafodd y Gwirfoddolwyr hyn eu recriwtio a'u hyfforddi ledled Cymru a Lloegr ac mae wyth ar hyn o bryd yn cynnig cymorth i swyddogion RSPCA Cymru yng ngrwpiau'r De-ddwyrain a'r De-orllewin.

Symud 'technegol iawn' ar graig enfawr tair tunnelli i achub morlo

Yn un o'r sefyllfaoedd achub mwyaf dramatig yn 2017 bu'n rhaid symud craig enfawr tair tunnelli er mwyn cael mynediad at forlo mewn trybini. Roedd y morlo bach wedi mynd yn sownd rhwng creigiau trwm a chlogfeini yn ymyl wal fôr ger gwaith dur Port Talbot. Roedd mynd ato yn eithriadol o anodd, a bu'n rhaid cynllunio'n drylwyr gan gynnwys ymgynghori manwl ag arbenigwyr peirianeg. Roedd yn rhaid symud cerrig mawr oedd yn pwyso mwy na thair tunnelli i fedru mynd at y morlo, gyda pheiriannydd wedi defnyddio craen nenbont arbenigol i godi'r creigiau. Trosglwyddwyd y morlo ar unwaith i gyfleusterau arbenigol yr RSPCA ac, yn dilyn cyfnod o adfer llwyddiannus, cafodd ei ryddhau yn ôl i'r gwyllt. Roedd nifer o asiantaethau wedi cefnogi'r RSPCA yn yr ymgyrch achub, gan gynnwys Porthladdoedd Cysylltiedig Prydain, Sea-Lift Diving, British Divers' Marine Life Rescue, Sefydliad Cenedlaethol Brenhinol y Badau Achub (RNLI) a Chyngor Castell-nedd Port Talbot. Cyfrannodd cangen yr RSPCA Llys Nini, Caerdydd i Abertawe, yn garedig tuag at logi'r offer.

Atal creulondeb ac amddiffyn anifeiliaid

Lle bo angen, mae camau cyfreithiol yn dal i fod yn elfen bwysig o waith rheng flaen yr RSPCA yng Nghymru, gyda gweithgarwch erlyn yn aml yn angenrheidiol i sicrhau cyfiawnder am droseddau yn erbyn anifeiliaid. Fodd bynnag, erlyn yw'r dewis olaf i'r RSPCA. Yn ystod blwyddyn galendr 2017, rhoddwyd 6,678 o hysbysiadau lles a gwella – mae'r rhain yn offer hanfodol wrth sicrhau gwelliannau lles a gwneud yn siŵr fod pobl yn deall sut i ddarparu ar gyfer yr anifeiliaid sydd dan eu gofal. Mewn cymhariaeth, sicrhawyd 148 o euogfarnau yn 2017 gan yr RSPCA yng Nghymru, yn ymwneud â 67 o ddiffnyddion. Er mai dyma'r nifer uchaf o euogfarnau ers 2013 – sy'n pwysleisio pwysigrwydd gwaith yr RSPCA yn y maes hwn – eto treuliodd swyddogion lawer mwy o amser yn gweithio gyda pherchnogion ac yn addysgu pobl am eu cyfrifoldebau a'u rhwymedigaethau cyfreithiol tuag at anifeiliaid.

Yn anffodus, creulondeb bwriadol i anifeiliaid unwaith eto fu ymysg y gwaith erlyn anoddaf i swyddogion yr RSPCA ddelio ag ef. Roedd dicter y cyhoedd yn amlwg mewn achosion fel y ci blaidd sâl iawn oedd wedi'i guddio mewn darn o garped a'i adael i farw ar ochr y ffordd; neu'r dyn a gyfaddefodd i guro cath i farwolaeth mewn cegin gwesty. Roedd technoleg fodern unwaith eto yn ffactor wrth ganfod camdriniaeth o'r fath ac roedd un o achosion amlycaf 2017 yn ymwneud â fideo ar y cyfryngau cymdeithasol yn dangos merlen yn cael ei chwipio a'i chicio'n gïaid. Yn ogystal, mae achosion llys wedi cynnwys nifer o anifeiliaid, gan gynnwys cŵn, cathod, creaduriaid ffwr bychain a dofednod.

Yn 2017 ymchwiliodd RSPCA Cymru i **10,176** o gŵynion am greulondeb, gan fod yn llwyddiannus wrth weithredu **6,678** o hysbysiadau lles a gwella i atal dioddefaint i anifeiliaid.

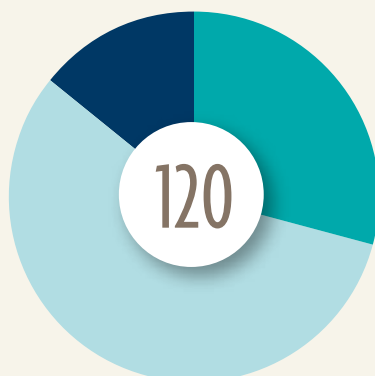

Arogl wedi "llosgi llygaid" arolygydd wrth i gi mastiff ddioddef

Cafodd ci mastiff ei adael i ddioddef mewn amodau mor wael roedd yr arogl yn "llosgi llygaid" arolygydd yr RSPCA, yn un o'r "achosion gwaethaf o esgeulustod" roedd hi erioed wedi'i weld. Roedd y ci wedi'i atafaelu gan yr heddlu cyn dod i ofal y RSPCA, ac anafiadau echrydus arno. Yn ffodus, yn dilyn cyfnod yn adfer yng Nghanolfan Anifeiliaid Casnewydd yr RSPCA, cafodd y mastiff, a elwir yn Troy, ail gyfle i fod yn hapus ar ôl cael ei ailgartrefu'n llwyddiannus. Yn sgil ei methiant i ymchwilio i gyflwr gwael corff y ci a'r ffaith ei fod wedi colli'r fath bwysau, cafodd menyw o Gasnewydd ei gwahardd rhag cadw cŵn am gyfnod o bum mlynedd, ynghyd â chael rhyddhad amodol am dair blynedd a'i gorchymyn i dalu costau o £300 a gordal dioddefwr o £20.

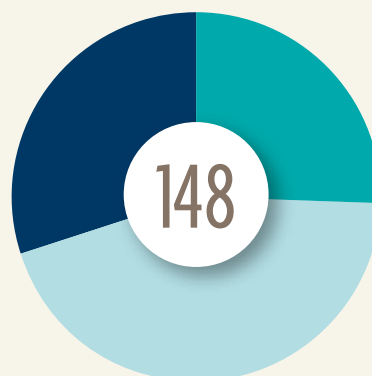
Cyfanswm nifer yr euogfarnau yn – 2016

Y De-ddwyrain (35)
Y De-orllewin (68)
Y Gogledd a'r Canolbarth (17)

Cyfanswm nifer yr euogfarnau yn – 2017

Y De-ddwyrain (38)
Y De-orllewin (66)
Y Gogledd a'r Canolbarth (44)

Cath wedi'i gadael ar ei phen ei hun yn llwgu i farwolaeth

Mae arolygwyr yr RSPCA yn gallu bod yn dyst i amgylchiadau trasig wrth fynd i weld eiddo, ac un o ddelweddau mwyaf dychrynlyd y flwyddyn oedd mewn eiddo yn Aberdâr, lle bu i gath fach chwe mis oed llwgu i farwolaeth ar ôl cael ei gadael. Roedd hi wedi methu ag agor bagiau plastig bwyd cath caeedig a adawyd yn y tŷ drwy eu crafu a'u cnoi. Cafodd y gath, a elwir yn Mischa, ei gadael i farw ar ôl i'r perchennog symud allan o'r tŷ a'i gadael ar ei phen ei hun. Roedd Mischa wedi dioddef yn enbyd ac yn hollol ddiangen o ganlyniad. Cafodd ei pherchennog ddedfryd o garchar am 10 wythnos, wedi'i ohirio am 12 mis, a'i gwahardd rhag cadw unrhyw anifail am 12 mis. Rhoddwyd dirwy o £750 iddi, a gordal dioddefwr o £115.

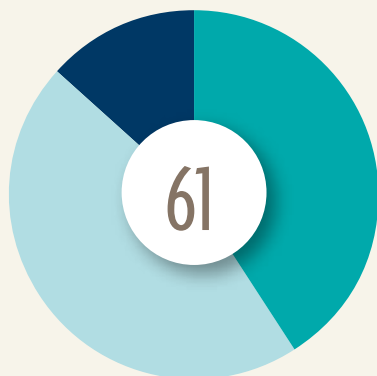

Gallai galwad ffôn pum munud wedi arbed merlod Shetland rhag dioddef

Mae arolygwyr yr RSPCA yn delio'n rheolaidd â phroblemau lles y gellid fod wedi'u hatal pe bai perchennog yr anifail wedi cymryd camau syml i ddelio â sefyllfaoedd cyn iddynt waethygu'n gyflym. Cafodd dyn o Dreletert ddirwy ar ôl i'w weithredoedd arwain at ddiodefaint tair merlen Shetland, er y byddai galwad ffôn fer a syml i filfeddyg wedi gallu eu hatal rhag dioddef. Roedd carnau pob un o'r tair merlen Shetland wedi gordyfu'n ddifrifol, a 141kg yn unig yr oedd un ohonynt yn ei bwysu, sydd dros 100kg yn is na'i phwysau disgwyledig ar gyfartaledd. Yn ffodus, cafwyd diweddsglo hapus i'r merlod gan fod y tair ohonynt wedi'u trosglwyddo i ofal RSPCA Cymru, cyn cael eu hailgartrefu'n llwyddiannus. Cafodd y dyn ddirwy o £535, ei orchymyn i dalu costau o £300 a gordal dioddefwr o £53.

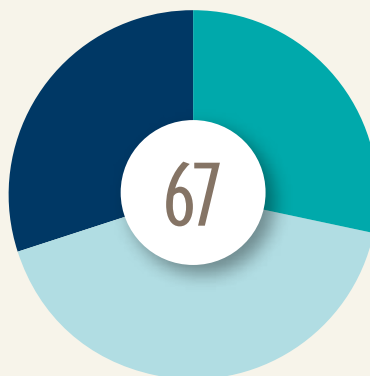
Diffynyddion wedi'u cael yn euog yn – 2016

Y De-ddwyrain (25)
Y De-orllewin (28)
Y Gogledd a'r Canolbarth (8)

Diffynyddion wedi'u cael yn euog yn – 2017

Y De-ddwyrain (19)
Y De-orllewin (28)
Y Gogledd a'r Canolbarth (20)

Paratoi at fywyd newydd

Ein blaenoriaeth yw dod o hyd i lefydd i adfer ac ailgartrefu addas sy'n gallu diwallu anghenion yr holl anifeiliaid sy'n dod i'n gofal. Daw'r rhan fwyaf o'r anifeiliaid atom drwy Arolygwyr yr RSPCA ac maent felly wedi cael dechrau anodd iawn i'w bywydau. Mae ein tîm o staff milfeddygol a gofal anifeiliaid a'n gwirfoddolwyr yn gweithio ddydd a nos i helpu'r anifeiliaid hyn i adennill ymddiriedaeth, cryfhau eu hiechyd a'u paratoi at eu cartrefi newydd. Ledled y wlad mae ein clinigau milfeddygol, canolfannau anifeiliaid, canolfan fabwysiadu, canghennau a'n Swyddog Ailgartrefu Ceffylau yn gweithio'n ddiflino i roi gofal arbenigol i baratoi ein hanifeiliaid at eu bywydau newydd.

Yn 2017, bu i ganghennau a chanolfannau anifeiliaid yr RSPCA ailgartrefu dros **2,100** o anifeiliaid.

Gofal milfeddygol

Mae gennym glinig milfeddygol pwrpasol ym Merthyr Tudful a nifer o glinigau lles wedi'u rhedeg gan ganghennau'r RSPCA, gan gynnwys clinig symudol sy'n ymweld â safleoedd ledled y Gogledd. Rydym yn ffodus hefyd ein bod yn gallu gweithio â nifer o filfeddygfeydd preifat cefnogol iawn ledled Cymru. Mae'r cyfleusterau milfeddygol hyn yn rhoi triniaeth frys a gofal parhaus i anifeiliaid sâl neu wedi'u hanafu sydd wedi'u hachub gan arolygwyr yr RSPCA ac i anifeiliaid anwes mewn angen sydd â pherchnogion cymwys.

Yn 2017 rhoddodd clinig Merthyr Tudful a changhennau'r RSPCA yng Nghymru fwy na 16,000 o driniaethau lles i anifeiliaid mewn angen.

Adfer ac ailgartrefu

Ar ôl derbyn unrhyw driniaeth filfeddygol brys sydd eu hangen arnynt, mae llawer o anifeiliaid wedyn angen lle diogel i wella a pharatoi at eu bywyd newydd.

Mae gan yr RSPCA bedair o ganolfannau anifeiliaid yng Nghymru, sef Bryn-y-Maen, Llys Nini, Casnewydd a chanolfan fabwysiadu wedi'i lleoli yn Pets At Home yng Nghasnewydd. Mae gan staff yn y canolfannau hyn arbenigedd ym maes lles ac ymddygiad er mwyn diwallu anghenion penodol anifeiliaid wedi'u hachub.

Mae rhwydwaith o 13 o ganghennau'r RSPCA ledled Cymru yn cynnig ystod eang o wasanaethau lles anifeiliaid, gan gynnwys: cymorth lles ariannol i anifeiliaid anwes; gwasanaethau milfeddygol wedi'u sybsideiddio; cynlluniau ysbaddu a gosod microsglodyn; a chanfod cartrefi i anifeiliaid mewn angen. Mae pob cangen yn gweithredu'n lleol ac yn elusennau sydd wedi'u cofrestru ar wahân i'r RSPCA. I gael manylion am eich cangen leol gweler: www.rspca.org.uk/whatwedo/yourlocal

Ceffylau

Daeth 72 o geffylau, asynnod a merlod ledled Cymru i'n gofal yn 2017, a hynny oherwydd rhesymau gwahanol megis anafiadau o benffrwyau, newyn, clwyfau heb eu trin, neu berchnogaeth anghyfrifol.

Mae'n aml yn cymryd cyfnod hir o ofal arbenigol i baratoi'r ceffylau hyn sydd wedi'u cam-drin ar gyfer eu cartrefi newydd, yn enwedig gan fod llawer yn dod atom ar fin bwrw ebol neu eisoes gydag ebolion ifanc.

Mae ein gofalfwyr ceffylau arbenigol yn helpu i adfer eu hiechyd ac adennill eu hymddiriedaeth cyn eu paru â'r cartrefi newydd gorau er mwyn sicrhau nad ydynt byth yn gorfod dioddef esgeulustod a chreulondeb eto.

Cymorth lles yn y gymuned

Yn ogystal ag adfer ac ailgartrefu anifeiliaid y mae arolygwyr yr RSPCA wedi eu trosglwyddo i ni, rydym eisieu helpu i atal rhagor o anifeiliaid rhag gorfod dod i'n gofal o gwbl.

Un o'r ffyrdd yr aethom ati i gyflawni hyn yn 2017 oedd drwy brosiect Ysbaddu a Microsglodynnu Cathod Cymru. Roedd hwn yn brosiect ar y cyd rhwng canghennau'r RSPCA yng Nghymru, yr RSPCA a Cats Protection. Ymunodd mwy na 140 o filfeddygon ledled Cymru yn y cynllun a gall perchnogion sy'n gymwys gael eu cath wedi'i hysbaddu a gosod microsglodyn arni am £5 yn unig. Cafwyd ymateb rhagorol i'r cynllun drwy gydol 2017 gyda mwy na 7,700 o gathod yn elwa o'r cynnig.

Llefydd brys

Nid ydym byth yn gwybod pryd y bydd anifeiliaid yn dod i'n gofal ac weithiau bydd brys annisgwyl i symud anifeiliaid o amodau ofnadwy. Yn y sefyllfaoedd hyn, rydym weithiau'n gorfod defnyddio llety argyfwng hyd nes y gallwn ddod o hyd i lefydd iddynt adfer cyn cael cartref parhaol. Yn 2017 cydweithiodd canghennau'r RSPCA yng Nghymru i ddarparu mwy na 7,000 o ddiwrnodau o lety brys i anifeiliaid mewn angen.

Mae eich cymorth yn gwneud gwahaniaeth mawr

Mae aelodau'r cyhoedd ledled Cymru yn cefnogi ein canghennau a'n canolfannau anifeiliaid trwy wirfoddoli eu hamser neu drwy roi arian neu eitemau mawr eu hangen i ni. Yn 2017 cawsom gefnogaeth anhygoel.

Er enghraifft, roedd gwirfoddolwyr wedi helpu i fynd â chŵn am dro, yn cymdeithasu â chathod ac anifeiliaid bychain eraill, ac yn helpu â thasgau hanfodol gweinyddu, cynnal a chadw a chodi arian.

Mae ein canolfannau hefyd wedi derbyn rhoddion hael o flancedi, bwyd ac eitemau cyfoethogi, sy'n helpu i gadw'r anifeiliaid yn gynnes, yn ddiogel ac wedi'u difyrnu.

Enghraifft wych o'r gwahaniaeth mawr y gall eich cefnogaeth ei wneud oedd y prosiect adeiladu ysgubor hyfforddi newydd yng Nghanolfan Anifeiliaid Bryn-y-maen y llynedd. Cafodd y cyfleuster hwn ei ariannu'n llawn gan grŵp Cyfeillion Bryn-y-Maen. Mae'r Grŵp yn cynnal cyfres o ddigwyddiadau codi arian trwy gydol y flwyddyn ac yn defnyddio rhoddion i helpu i wneud gwelliannau i'r ganolfan.

Bydd yr ysgubor hyfforddi yn lleoliad cynnes, dan do a mawr ei angen i ddarparu fabwysiadwyr ddod i gwrdd â chŵn, i gynnal digwyddiadau addysgol a chodi arian, ac i roi hyfforddiant a chefnogaeth barhaus i gŵn mabwysiedig a'u perchnogion newydd.

Un o'r anifeiliaid a ailgartrefwyd gan yr RSPCA yn 2017 oedd cath fach a achubwyd gan RSPCA Cymru ar ôl cael ei gollwng o'r awyr gan wylan. Roedd y gath fach tua phedair wythnos oed pan gasglwyd hi o wersyll gwyliau yn y Rhyl. Gwelodd aelod o'r cyhoedd y gath fach yn cael ei chodi gan wylan, cyn cael ei gollwng i'r ddaear. Credir ei bod wedi dod o nythfa o gathod gwyllt sy'n byw ger y parc gwyliau. Yn ffodus, nid oedd wedi cael anaf ac ar ôl treulio amser yn adfer gyda gofalfwr maeth yr RSPCA, daeth Canolfan Anifeiliaid Bryn-y-Maen yr RSPCA ym Mae Colwyn Uchaf o hyd i gartref newydd cariadus iddi ac ail gyfle i gael hapusrwydd.

Addysg i atal

Mae tim addysg yr RSPCA o'r farn ei bod yn ddyletswydd ar yr RSPCA i ganolbwyntio cymaint ar atal creulondeb ag y mae ar ddelio â chanlyniadau heriol creulondeb. Mae addysg yn allweddol i helpu pobl i ddeall anghenion anifeiliaid, dysgu eu bod yn fodau ymdeimladol a bod gennym ni oll gyfrifoldeb tuag at yr holl anifeiliaid yn ein cymdeithas. Os ydym yn addysgu ac yn cefnogi pobl sydd angen ein help, gallwn helpu miliynau o anifeiliaid fyw bywyd heb orfod dioddef.

Mae gan yr hyfforddiant athrawon yr ydym wedi'i wneud eleni y potensial i gyrraedd **42,000** o ddisgyblion⁵.

Gofalwyr maeth

Yn 2017, gweithiom ochr yn ochr â gofalwyr maeth sy'n cefnogi plant sy'n arddangos ymddygiad pryderus tuag at anifeiliaid neu a allai fod mewn perygl o fod yn greulon i anifeiliaid. Awgryma ymchwil fod plant sydd wedi bod yn dyst neu wedi dioddef trais yn y cartref yn 6 i 9 gwaith yn fwy tebygol o gymryd rhan mewn digwyddiad yn ymwneud â chreulondeb i anifeiliaid.⁴ Rydym wedi bod yn helpu gofalwyr cefnogi i ddeall sut i ddelio ag ymddygiadau o'r fath.

Mae llawer o blant yn y system maethu angen cryn dipyn o gymorth i ddatblygu sgiliau empathi tuag at bobl ac anifeiliaid oherwydd eu profiadau yn y gorffennol. Ein nod yw mynd i'r afael â hyn er mwyn addysgu plant i ryngweithio'n briodol ac yn ddiogel gydag anifeiliaid. Rydym nawr wedi partneru â'r Rhwydwaith Maethu ac yn rheolaidd yn mynychu cyfarfodydd cyngori gofalwyr maeth i hyrwyddo ein gwaith ac i gefnogi'r rheiny sydd eisiau cymorth.

Hyfforddi athrawon

Mae addysgu cenhedlaeth y dyfodol wrth wraidd yr hyn a wnawn. Rydym yn cynnig gweithdai rhyngweithiol sy'n gysylltiedig â'r Cwricwlwm i athrawon er mwyn codi ymwybyddiaeth o'r 5 angen lles sydd gan anifeiliaid ac i ddatblygu dealltwriaeth bellach ynghylch ymdeimladoldeb a'r hyn y mae'n ei olygu i anifeiliaid sy'n dioddef.

Yn 2017, mynychodd 70 o athrawon dan hyfforddiant yng Nghymru un o'n cyrsiau hyfforddi. Nod y sesiynau hyn yw helpu i ddatblygu pobl ifanc yn ddinasyddion y dyfodol sy'n drugarog a gofalgwr a chynnig syniadau ymarferol i athrawon ynghylch sut i ymgorffori negeseuon lles anifeiliaid yn eu haddysgu yn y dosbarth o ddydd i ddydd. Dangosir y gweithgareddau sydd ar wefan Addysg RSPCA, sef llun o adnoddau sy'n gysylltiedig â phob maes y Cwricwlwm Cenedlaethol, gan gynnwys Gwyddoniaeth, ABCh a Dinasyddiaeth. Ceir ymateb da i'r sesiynau bob tro a chynigir cymorth parhaus i'r rheiny sy'n gweithio gyda phobl ifanc i ddatblygu dinasyddion gwybodus, cyfrifol ac egniol.

Mae'r gwaith a wnawn yn y sector Hyfforddiant Cychwynnol Athrawon ac mewn ysgolion yn rhan o'r strategaeth addysg sydd am sicrhau y caiff negeseuon pwysig eu cyfleu, megis cyfrifoldebau pobl i ddiwallu anghenion anifeiliaid, a bod hyn yn parhau i gael ei drosglwyddo i blant mewn ysgolion. Mae ein strategaeth hyfforddi athrawon yn ein galluogi i gyrraedd nifer o blant trwy luosyddion – mae pob athro/athrawes yn mynd â'u gwybodaeth newydd i'w hysgol gynradd, gan weithio gyda 30 o blant newydd bob blwyddyn, yn ogystal ag yn rhwngol gwybodaeth newydd am yr RSPCA a lles anifeiliaid i'w cydweithwyr.

Lles Anifeiliaid: Y Ddadl Fawr

Mae'r Ddadl Fawr wedi'i chynnal yn llwyddiannus yng Nghymru ers 2015. Daeth chwe ysgol i gymryd rhan a phob un â'u tîm eu hunain o ddisgyblion rhwng 11 a 14 oed i drafod materion lles anifeiliaid megis 'Pwy sy'n gyfrifol am les anifeiliaid?'. Dadleuodd disgyblion o blaid ac yn erbyn cyfrifoldebau milfeddygon, Llywodraeth Cymru, awdurdodau lleol, yr RSPCA, y cyhoedd a'r heddlu. Cyflwynwyd pedair gwobr arbennig i fyfyrwyr: sef Hyrwyddwr Lles Anifeiliaid, Gwleidydd y Dyfodol, Ymgrychudd y Dyfodol a Newyddiadurwr y Dyfodol.

Ar ôl y ddadl, aethpwyd â'r disgyblion ar daith o gwmpas y Senedd i weld drostynt eu hunain ymhle mae'r cyfreithiau sy'n effeithio ar les anifeiliaid yn cael eu llunio ar hyn o bryd. Yna cawsant gyfle i wneud cwis rhyngweithiol dan arweiniad DJ Matt Lissack, sydd ar y radio amser brecwast, a chyfle hefyd i ofyn cwestiynau i uwch filfeddyg yn Swyddfa Prif Swyddog Milfeddygol Llywodraeth Cymru.

Rydym yn edrych ymlaen at ehangu'r cynllun yn 2018 i gynnwys rowndiau rhanbarthol.

⁴ Nodyn Swyddfa Seneddol Gwyddoniaeth a Thechnoleg (2010): 'Pets, Families and Interagency Working', Ionawr 2010, Rhif 350. Ar gael yn: www.parliament.uk/documents/post/postpn350.pdf.

⁵ Cyfrifiad sy'n seiliedig ar y rhagdybiaeth y bydd pob athro/athrawes yn addysgu 30 o ddisgyblion y flwyddyn dros yrfa o 20 mlynedd.

Rhoi llais i anifeiliaid yn 2017

Drwy gydol 2017, dathlodd RSPCA Cymru yr hyn y mae Deddf Lles Anifeiliaid 2006 wedi'i gyflawni yn y 10 mlynedd ers dod i rym yng Nghymru, yn ogystal ag edrych ar yr hyn sydd angen ei wneud i sicrhau y caiff cefnogwyr RSPCA eu clywed a bod lles pob anifail yn cael ei sicrhau, a'i wella, gan lywodraeth ar bob lefel yng Nghymru. Mae RSPCA Cymru yn parhau i ymgychu ar y materion pwysicaf, yn enwedig wrth i'r Deyrnas Unedig adael yr Undeb Ewropeidd a sicrhau borgen well i anifeiliaid fferm mewn polisi amaethyddol diwygiedig i Gymru.

Gwnaed mwy na **36,000** o weithredodd yn 2017 gan ein cefnogwyr eisiau gwneud gwahaniaeth i les anifeiliaid.

Ymgychu

Yn ystod 2017 cafwyd mwy na 36,000 o weithredodd cefnogi lles anifeiliaid gan bobl Cymru. Yn sgil cyflwyno Bil Ymadael yr UE gan Lywodraeth y Deyrnas Unedig, cynhaliom ymgych i sicrhau y diogelir ymdeimladoldeb anifeiliaid, a gydnabyddir ar hyn o bryd gan gyfraith yr UE, ar ôl Brexit ac fe gafodd yr ymgych hon ei chlywed yn glir gan weidyddion yn San Steffan a Chaerdydd.

Boed yn Pride Cymru, yn y Sioe Frenhinol neu yn ffeiriau'r glasfyrwyr a stondinau stryd yn y gymuned ar hyd a lled y wlad, mae 2017 hefyd wedi ein cael yn siarad â nifer uwch nag erioed o gefnogwyr ledled Cymru. Ar frig ymwybyddiaeth y cyhoedd oedd ein hymgyrchoedd i lysoedd fod yn llymach ar y bobl hynny sy'n cyflawni'r troseddau gwaethaf o greulondeb yn erbyn anifeiliaid a'r galw i gyflwyno Cofrestr Troseddwy'r Anifeiliaid i'r rheiny sydd eisoes wedi'u gwahardd gan y llysoedd rhag cadw anifeiliaid.

Yn ogystal â gweithio'n ddiflino i newid cyfreithiau'r wlad i ddiogelu lles anifeiliaid yn well, rydym hefyd wedi bod â rhan flaenllaw yn newid ymddygiad y cyhoedd drwy'r fenter newydd 'Anifeiliaid, y Tir a Chithau' gan gydweithio â llawer o sefydliadau lles anifeiliaid blaenllaw eraill yng Nghymru. Mae'r cynllun arloesol hwn yn esiampl o'r math o weithio mewn partneriaeth yr ydym wedi'i hyrwyddo ers cryn amser, ac rydym yn edrych ymlaen at barhau i wneud hynny yn 2018.

Gwobrau Ôl-traed Lles Anifeiliaid Cymunedol (CAWF) 2017

ARLOESWYR

Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir – Enillydd
Heddlu Gogledd Cymru – Canmoliaeth Uchel

AUR

Cyngor Sir Fynwy – Aur (Cynlluniau Wrth Gefn)
Cartref Cŵn Caerdydd (Cyngor Caerdydd) – Aur (Cŵn Strae)
Cyngor Sir Ddinbych – Aur (Cŵn Strae)
Cyngor Dinas Casnewydd – Aur (Cŵn Strae)
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam – Aur (Cŵn Strae)

ARIAN

Cyngor Sir Penfro – Arian (Cŵn Strae)
Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir – Arian (Cŵn Strae)

EFYDD

Cyngor Sir Ddinbych – Efydd (Trwyddedu Sefydliadau Anifeiliaid)
Cyngor Sir Penfro – Efydd (Trwyddedu Sefydliadau Anifeiliaid)
Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir – Efydd (Trwyddedu Sefydliadau Anifeiliaid)
Cyngor Dinas Caerdydd – Efydd (Cynlluniau Wrth Gefn)
Cartrefi Cymunedol Gwynedd – Efydd (Tai)
Cymdeithas Tai Clwyd Alyn – Efydd (Tai)
Cymdeithas Tai Merthyr Tudful – Efydd (Tai)
Cartrefi Cymoedd Merthyr – Efydd (Tai)
Cymdeithas Tai Newydd – Efydd (Tai)
Cymdeithas Tai Rhondda – Efydd (Tai)
Cyngor Sir Ynys Môn – Efydd (Cŵn Strae)

Yn 2017 dyfarnwyd y nifer uchaf o wobrau erioed yng Nghymru, gyda 14 o gynghorau a chymdeithasau tai yn ennill 18 gwobr i sicrhau safonau lles uwch mewn trwyddedu sefydliadau anifeiliaid, cynllunio wrth gefn, tai a chŵn strae. Cyflwynwyd y gwobrau gan Lesley Griffiths AC, sef Ysgrifennydd y Cabinet dros Ynni, Cynllunio a Materion Gwledig, mewn seremoni yn y Senedd ac yno cyhoeddwyd mai'r Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir (SRS) oedd enillydd gwobr Arloeswr Cymru, a Heddlu Gogledd Cymru yn cael canmoliaeth uchel yn yr un categori. Gellir gweld meini prawf gwobrau CAWF yn: www.PoliticalAnimal.org.uk/CAWFHome

Gweithio dros newid

Fel rhan o'r ymgyrch i gael Cofrestr Troseddwy'r Anifeiliaid, cyflwynodd RSPCA Cymru adroddiad i Lywodraeth Cymru yn galw am gyflwyno Grŵp Gorchwyl a Gorffen Gweinidogol. Gofynnodd Ysgrifennydd y Cabinet i RSPCA Cymru gadeirio'r Grŵp i edrych ar y mater, gyda chynrychiolwyr o'r diwydiant anifeiliaid anwes, elusennau ailgartrefu a llywodraeth leol. Cynhaliodd y Grŵp ymgynghoriad rhanddeiliaid ar ddiwedd 2017 a disgwyliar iddo gyflwyno adroddiad i'r Llywodraeth yn ystod 2018.

Ar draws 2017 gwnaed camau mawr mewn dwy ymgyrch arall yr RSPCA. Cynhaliodd Llywodraeth Cymru ymgynghoriad ynghylch a ddylai arddangosfeydd symudol o anifeiliaid – gan gynnwys syrcau – gael eu cofrestru neu eu trwyddedu'n swyddogol. Ymatebodd RSPCA Cymru fod angen i arddangosfeydd o'r fath gael eu trwyddedu ac y byddai unrhyw gynllun trwyddedu yn gwahardd defnyddio anifeiliaid gwyllt mewn syrcau oherwydd na ellir diwallu eu hanghenion lles. Ers 2014 mae RSPCA Cymru wedi bod yn ymgyrchu i wahardd rhyddhau llusernau awyr o dir cynghorau ac erbyn y llynedd llwyddodd yr ymgyrch i sicrhau bod 21 o'r 22 awdurdod lleol wedi'u gwahardd.

Mae RSPCA Cymru yn parhau i weithio'n agos gydag awdurdodau lleol ledled Cymru, yn enwedig ar fridio cŵn yn anghyfreithlon a chyflwyno Gorchmynion Gwarchod Mannau Cyhoeddus (PSPo) ar gyfer rheoli cŵn.

Yn dilyn yr etholiadau lleol ym mis Mai 2017, lluniwyd rhifyn arbennig o'r cylchlythyr Rhowch Lais i Anifeiliaid yn benodol i gynghorwyr lleol a oedd yn cynnwys gwybodaeth i'w helpu i annog perchnogaeth gyfrifol ar anifeiliaid anwes a diogelwch anifeiliaid yn eu cymunedau.

Yn sgil gwaith a wnaed gan yr RSPCA fel rhan o Rwydwaith Lles Anifeiliaid Cymru (AWNw), agorodd Llywodraeth Cymru ymgynghoriadau ar Godau Ymarfer diwygiedig ar gyfer Cŵn a Cheffylau. Codwyd pryderon ynghylch cadw primatiaid ac anifeiliaid ecsotig eraill fel anifeiliaid anwes gan yr RSPCA i Lywodraeth Cymru, a hynny wedi codi hefyd pan ofynnodd Pwyllgor Deisebau'r Senedd i RSPCA Cymru am dystiolaeth ar wahardd gwerthu anifeiliaid ecsotig fel anifeiliaid anwes yng Nghymru.

Parhaodd RSPCA Cymru i ymateb i ystod o ymgynghoriadau yn 2017 gan gynnwys adroddiad Senedd Cymru ar '1,000 diwrnod cyntaf' bywyd plentyn, a'r RSPCA wedi hyrwyddo 'Chwe Rheol Aur' y Gymdeithas i sicrhau diogelwch anifeiliaid a phlant pan fydd plentyn newydd yn dod i'r cartref. Rhoddodd RSPCA Cymru dystiolaeth hefyd ar adolygiad y Llywodraeth o Ddeddf Rheoli Ceffylau 2014 ac ar gynigion rheoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol Cymru yn ymwneud â defnyddio maglau a chŵn yn poenyddio da byw.

Cyfathrebu'r materion allweddol

Mae cyfathrebu â'r cyhoedd yn hollbwysig i hyrwyddo negeseuon allweddol am les anifeiliaid ac i roi gwybod am y gwaith unigryw y mae'r RSPCA yn ei wneud ledled y wlad, ac mae'n dod yn fwyfwy pwysig yn yr oes fodern sydd ohoni.

Mae lles anifeiliaid yn flaenoriaeth i bobl ym mhob cwr o Gymru; ac mae straeon sy'n ymwneud ag anifeiliaid anwes, anifeiliaid fferm, bywyd gwyllt a phynciau lles anifeiliaid eraill i'w cael yn aml mewn print, ar-lein a ledled y byd darlledu.

I'r perwyl hwn, unwaith eto yn 2017 cafodd llawer o waith y Gymdeithas yng Nghymru ei arddangos drwy'r cyfryngau, yn lleol, yn rhanbarthol, yn genedlaethol ac yn rhyngwladol. Mae RSPCA Cymru yn falch iawn o'i pherthynas agos â'r cyfryngau, ac yn coleddu ei chysylltiad â chefnogwyr trwy gyfrwng y cyfryngau cymdeithasol, a'r ddau fodd wedi bod yn hollbwysig unwaith eto wrth hyrwyddo achos lles anifeiliaid dros y flwyddyn galendr ddiwethaf.

Y cyfryngau cymdeithasol

Trwy gydol 2017, tyfodd sianeli cyfryngau cymdeithasol RSPCA Cymru a chynyddodd ymgysylltiad y mudiad drwyddt mewn ffordd nas gwelwyd o'r blaen. Mae dulliau o'r fath yn rhoi llwybr hynod o bwysig i hyrwyddo apeliadau am wybodaeth, rhannu cyngor am les anifeiliaid a sôn am y gwaith y mae'r RSPCA yn ei wneud. Mae'r cyfryngau cymdeithasol yn cynnig ffordd o gysylltu'n uniongyrchol â'r byd ehangach ac maent wedi helpu'r RSPCA i ganfod perchnogion anifeiliaid, a dod o hyd i wybodaeth allweddol mewn ymchwiliadau i les anifeiliaid. Facebook yn dal yw'r cyfrwng mwyaf poblogaidd, gyda'r nifer sy'n 'hoffi' tudalen RSPCA Cymru wedi codi o 7,355 i 10,659 yn ystod y flwyddyn, sef twf o 44.9 y cant. Bydd RSPCA Cymru yn adeiladu ar y llwyddiannau hyn drwy gydol 2018, gan gynnwys trwy gyfrif Instagram.

Sylw yn y wasg

Arddangoswyd gwaith RSPCA Cymru trwy 250 o ddatganiadau rhagweithiol i'r wasg yn ystod 2017, tra bod cannoedd o ddatganiadau a negeseuon adweithiol hefyd wedi'u hanfon i swyddfeydd newyddion y cyfryngau. Yn ôl dadansoddiad annibynnol cafwyd twf cyflym yn nifer y cyfeiriadau yn y cyfryngau at yr RSPCA yng Nghymru dros y flwyddyn, gan gofnodi 747 o gyfeiriadau at RSPCA Cymru neu'r RSPCA yng Nghymru yn 2017, sef cynnydd o 12.7 y cant. Fodd bynnag, mae'n debygol bod modfeddi'r sylw a gafodd yr elusen hyd yn oed yn uwch. Roedd sylw gan y wasg ysgrifenedig wedi ymestyn ar draws pob llwyfan, o swyddfeydd lleol, i rai megis *WalesOnline*, *BBC News* ac *ITV News*, i gyhoeddiadau ledled y Deyrnas Unedig, gan gynnwys *The Daily Telegraph*, *The Daily Mail* a'r *Daily Mirror*, a swyddfeydd newyddion rhyngwladol megis *AOL News*, *MSN News*, *Yahoo News*.

Cafodd gwaith RSPCA Cymru **747** sylw yn y cyfryngau yn 2017 – cynnydd o fwy na 13 y cant⁶.

MailOnline

Stranded pony saved from 'certain death' after 13 RSPCA officers haul it up 80ft cliff

BBC

'Flushed away' snake rescued from Caernarfon sewerage plant

EXPRESS

**Best animal rescue EVER?
Incredible military-style
operation to save stranded seal**

Y byd darlledu

Cafwyd cryn sylw ar y teledu hefyd yn ystod 2017, gyda'r flwyddyn yn dechrau â darlledu rhaglen ddogfen S4C *Llys Nini*, yn edrych ar waith cangen leol ac arolygiaeth yr RSPCA yn y De-orllewin. Yn 2017 bu tîm *Week In, Week Out* y BBC yn llwyddiannus wrth ennill cydnabyddiaeth yn natliad Anrhyddedau blynyddol yr RSPCA am eu rhaglen ddogfen yn edrych ar yr angen i reoleiddio sefydliadau lles anifeiliaid. Rhoddwyd cyfweiliadau yn rheolaidd i'r sianeli mawr ar y teledu a'r radio.

"A Puppy's Journey" – adroddiad rhyngweithiol

Ym mis Rhagfyr, lansiodd RSPCA Cymru adroddiad rhyngweithiol yn sôn am hanes ci bach corhelgi o'r enw Hugo a achubwyd rhag cael ei smyglo yn anghyfreithlon trwy Borthladd Caerdybi. Dangosodd yr adroddiad yr amodau ofnadwy y mae cŵn bach sy'n rhan o'r fasnach gwerthu anghyfreithlon yn eu hwynebu. Mae'r adroddiad yn cynnwys ffilmiau, ffotograffau a thystiolaeth unigolion, ac mae'n dilyn ymgyrch amlasiantaethol dan arweiniad yr RSPCA pan achubwyd 96 o gŵn bach yn oriau mân y bore ym mhorthladd Caerdybi. Cydweithiodd yr RSPCA â nifer o asiantaethau i gynnal yr ymgyrch, gan gynnwys: Llu'r Ffiniau, Cyngor Sir Ynys Môn, y DSPCA, yr ISPCA, milfeddygon, yr heddlu, Tollau Tramor a Chartref EM (HMRC), Llywodraeth Cymru, APHA ac asiantaethau eraill i dargedu masnachwyr cŵn bach anghyfreithlon – rhoesant oll gefnogaeth i'r adroddiad. Cafodd y cyhoeddiad hwn ei roi ar restr fer gwobr gan Shorthand, sef llwyfan adrodd stori weledol a ddefnyddiwyd i lunio'r adroddiad unigryw. Gellir gweld yr adroddiad yn:

rspca.org.uk/puppytrafficking

⁶ Canfuwyd y data drwy ddefnyddio cronfa ddata Meltwater i chwilio am erthyglau ar-lein gan gyfryngau amrywiol, a oedd yn cyfeirio at RSPCA Cymru neu'r RSPCA yng Nghymru rhwng 1 Ionawr 2016 a 31 Rhagfyr 2016.

Helpwch Ni a Dewch yn Rhan

RHOWCH YN HAEI

Gallwch ein cefnogi drwy roi rhodd gyson drwy ddebyd uniongyrchol. Mae hyn yn golygu y gallwn ddibynnu ar eich cefnogaeth a chynllunio yn fwy effeithiol, ewch i: www.rspca.org.uk/donate a gweld pam fod pob ceiniog yn cyfrif.

Os hoffech helpu'r RSPCA, gallwch roi £3 nawr drwy yrru neges yn dweud HELP i 78866 (mae negeseuon yn costio £3 + pris arferol gyrru neges ar eich rhwydwaith).

Dewch yn Noddwr yr RSPCA, ewch i: www.rspca.org.uk/sponsor

Os ydych yn talu trethi yn y Deyrnas Unedig, drwy lenwi datganiad Cymorth Rhodd byddwch yn cynyddu eich rhodd 25 y cant ar ddim cost ychwanegol i chi. Ewch i: www.rspca.org.uk/getinvolved/donate/advice/giftaid i gael rhagor o wybodaeth.

GADEWCH RODD I NI YN EICH EWYLLYS

A wyddech chi fod mwy na 50 y cant o'n gwaith yn amddiffyn anifeiliaid bregus yn cael ei ariannu gan roddion y mae pobl yn garedig iawn wedi'u gadael i ni yn eu hewyllys? Mae'r haelioni o adael rhodd yn eich ewyllys yn golygu y byddwch yn helpu i amddiffyn anifeiliaid rhag creulondeb am gyfnod hir i'r dyfodol. Cysylltwch â'n Tîm Cymynrodd ar: 0300 123 0239 i ofyn am gael copi am ddim o'r Canllaw Ewyllys, neu ewch i: www.rspca.org.uk/giftsinwills

CYMERWCH RAN MEWN DIGWYDDIAD AC/NEU GWNEWCH RYWBETH EICH HUN

Boed chi am drefnu bore coffi neu ddringo Kilimanjaro, gallwn eich cefnogi. Dylai codi arian fod yn hwyl – beth am ofyn i'ch cyflogwr gyfateb faint bynnag rydych yn ei godi neu hyd yn oed roi rhodd i chi? Cofiwch, nid oes raid i chi gymryd rhan mewn digwyddiad i godi arian i ni, gallwch fanteisio ar rywbeth sy'n bodoli eisoes – a yw eich tafarn leol eisoes yn cynnal cwis? A fyddant yn fodlon rhoi'r derbyniadau neu elw i chi? Gofynnwch i'ch Clwb Rotari, Merched y Wawr neu Glwb Llewol lleol i annog eu haelodau i gymryd rhan mewn digwyddiad ar ein rhan. I gael rhagor o wybodaeth am ein digwyddiadau a syniadau codi arian, gyrrwch e-bost atom i: fundraisers-support@rspca.org.uk

GWNEWCH RYWBETH

Rhowch gartref neu maethwch anifail o un o'n canolfannau neu ganghennau, ewch i: www.rspca.org.uk/findapet

Gwirfoddolwch i ni, ewch i: www.rspca.org.uk/volunteer i weld rhai o'r cyfleoedd yr ydym yn recriwtio iddynt ar hyn o bryd. Rydym yn chwilio yn benodol am Siaradwyr Gwirfoddol i fynd i ysgolion: www.rspca.org.uk/volunteerspeaker – gweler y dudalen hon am ragor o fanylion.

YN EICH ARDAL

Mae canghennau lleol yr RSPCA wedi'u rhedeg gan ymddiriedolaethau gwirfoddol sy'n dylanwadu ar sut rydym yn gofalu am anifeiliaid ac yn atal creulondeb iddynt yn lleol. Mae rhagor o wybodaeth ynghylch dod yn ymddiriedolwr cangen i'w chael yn: www.rspca.org.uk/branchtrustee

Edrychwch beth rydym yn ei wneud yng Nghymru: www.rspca.cymru

GWARIWCH A CHYNILWCH

Prynwch yswiriant anifeiliaid anwes MORE THAN – rydym yn cael rhodd am bob polisi sy'n cael ei werthu, ewch i: www.rspca.org.uk/petinsurance

Gwnewch gais am gerdyn credyd yr RSPCA, ewch i: www.rspca.org.uk/creditcard

Chwiliwch am label lles uwch RSPCA Assured ar gynnyrch bwyd wrth siopa a bwyta allan, ewch i: www.rspcaassured.org.uk/where-to-buy/map i weld ble i siopa.

Archebwch wyliau bwthyn a byddwn yn cael 10 y cant o'r archeb, ewch i: www.chooseacottage.co.uk/rca neu ffoniwch: 0345 268 8714.

BYDDWCH YN GYMDEITHASOL

Dilynwch ni ar Facebook: www.facebook.com/RSPCAcymru

Dilynwch ni ar Twitter: [@RSPCAcymru](https://twitter.com/RSPCAcymru)

Dilynwch ni ar Instagram: [@RSPCA_cymru](https://www.instagram.com/RSPCA_cymru)

Gwylwch ein ffilmiau ar: www.youtube.com/RSPCAcymru

Mae eich rhoddion hael mewn amser, arian a chymorth yn golygu y gallwn gynllunio ymlaen llaw ac ystyried yn fanwl y ffordd orau o ddefnyddio ein hadnoddau er lles anifeiliaid.

CHWARAEWCH

Chwaraewch Loteri Wythnosol yr RSPCA a chodi arian i anifeiliaid ar yr un pryd, ewch i: www.rspca.org.uk/lottery

YMGYRCHWCH DROSOM

Rydym yn ymgyrchu i wneud y byd yn lle gwell i anifeiliaid. Gwnewch ryw beth a helpwch ni drwy fynd i: www.rspca.cymru/campaigns

EWCH YN WYRDD

Ewch ag unrhyw nwyddau nad ydych eu heisiau i un o 300+ o siopau elusen yr RSPCA, ewch i: www.rspca.org.uk/inyourarea i gael hyd i'ch siop agosaf.

Gallwch ailgylchu cetrin inc drosom. Ffoniwch 0800 091 0696 neu ewch i: www.therecyclingfactory.com/rspca

Ailgylchwch gemwaith wedi torri ac nad ydych eu heisiau, papurau arian y wlad hon neu dramor, stampiau, ffonau symudol a theclynnau. Ffoniwch: 0800 633 5323 neu ewch i: www.recyclingforgoodcauses.org/rspca

YMUNWCH Â NI

I ymuno â'r RSPCA, ewch i: www.rspca.org.uk/joinus

Mae tanysgrifiad i'r cylchgrawn *Animal Action* yn ddelfrydol i bobl ifanc o dan 12 oed. Ewch i: www.rspca.org.uk/subscribe neu i bobl ifanc yn eu harddegau tanysgrifiwch i'r cylchgrawn *Animal Life*: www.rspca.org.uk/whatwedo/latest/publications/print

Mae Gwobrau Ffotograffwyr Ifanc yr RSPCA yn agored i unrhyw un sy'n 18 oed neu'n iau. Nod y gystadleuaeth yw annog diddordeb pobl ifanc mewn ffotograffiaeth ynghyd â'u gwerthfawrogiad a'u dealltwriaeth o'r anifeiliaid o'u cwmpas. Ewch i: www.rspca.org.uk/ypa i weld lluniau enillwyr y gorffennol a sut i ymgeisio yn 2018.

BWYDWCH EICH ANIFEILIAID ANWES

Prynwch fwyd anifeiliaid anwes yr RSPCA i'ch cathod, cŵn, moch cwta a chwingod – mae'r bwyd hwn wedi'i gynllunio gan arbenigwyr. Mae'r bwyd i gathod a chŵn yn 'gyflawn', sy'n golygu eu bod yn cynnwys popeth sydd ei angen ar eich anifeiliaid anwes i'w cadw'n iach. Ewch i: shop.rspca.org.uk

Llun y clawr: RSPCA Cymru

Cymdeithas Frenhinol er Atal Creulondeb i Anifeiliaid
6, Cae Gwyrdd, Parc Busnes Greenmeadow Spring, Caerdydd CF15 7AB
0300 1234 999 www.rspca.cymru www.politicalanimal.wales

 facebook.com/RSPCAcymru [@RSPCAcymru](https://twitter.com/RSPCAcymru)
 youtube.com/RSPCAcymru [@RSPCA_cymru](https://www.instagram.com/RSPCA_cymru)

Mae'r RSPCA yn helpu anifeiliaid yng Nghymru a Lloegr. Elusen gofrestredig rhif: 219099.
Drwy roddion y cyhoedd yn unig y mae'r RSPCA yn bodoli.

Hawlfraint ©2018 RSPCA. Cedwir pob hawl. Ni chaniateir atgynhyrchu na defnyddio'r deunydd hwn mewn unrhyw fodd o gwbl heb ganiatâd ysgrifenedig penodol yr RSPCA i wneud hynny.

Argraffwyd ar ddeunydd wedi'i ailgylchu 100% yn defnyddio prosesau sy'n gyfeillgar i'r amgylchedd.